Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 30 июнь 1972 йил, жума | № 151 (15.322). | Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

28 июнь куни КПСС Марказий Комитетида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев ва КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Новиков Чили Социалистик партиясининг Бош секретари К. Альтамирано ҳамда Чили Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий комиссиясининг аъзоси Х. Кадемартори билан учрашдилар. Улар Чили ҳукумат делегациясининг раҳбарлари сифатида Москвада меҳмон бўлиб турибдилар.

Самимий, дўстона суҳбат чоғида СССР билан Чили Республикаси ўртасидаги сиёсий ва иқтисодий муносабатларни янада ривожлантириш масалалари кўриб чиқилди, ҳозирги халқаро ривожланишнинг актуал проблемалари, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтирувчи бошқа масалалар хусусида фикрлашиб олинди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев чилилик ўртоқларга коммунистик қурилиш режалари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида, СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллигига тайёргарлик ҳақида, КПСС XXIV съезди олға сурган совет тинчлик программаси қандай амалга оширилаётганлиги тўғрисида гапириб берди.

Чилилик дўстлар совет халқига коммунистик қурилишда астойдил янги-янги муваффақиятлар тиладилар ва халқаро кескинликни юмшатиш, империализмнинг агрессив режаларини барбод этиш, жаҳон социализми ва тараққиёт кучларини мустаҳкамлашга, ўз озодлиги ва мустақиллигини ҳимоя қилаётган халқларни қўллаб-қувватлашга қаратилган совет ташқи сиёсатининг аҳамиятини таъкидладилар.

Совет раҳбарлари Чилида президент Сальвадор Альенде бошчилик қилаётган ҳукумат раҳбарлигида ўтказилаётган революцион ўзгаришларни тамомила қўллаб-қувватлаётганликларини айтдилар ва қардош Чили халқига белгиланган социал-иқтисодий ва сиёсий вазифаларни амалга оширишда муваффақиятлар тиладилар.

К. Альтамирано ва Х. Кадемартори ўртоқлар Чили ҳукуматининг халқ бирлиги коалицияси программасини бажаришга доир фаолияти тўғрисида гапириб бердилар, шу коалицияга кирувчи барча кучлар, айниқса мамлакатдаги революцион процесс муваффақиятли ривожланишининг гарови бўлмиш социалистлар билан коммунистлар иттифоқи бирлигини мустаҳкамлаш аҳамиятини айтиб ўтдилар.

Ҳар иккала томон СССР билан Чили ўртасидаги дўстона алоқалар мустаҳкамланаётганлигидан мамнун бўлганликларини изҳор этдилар ҳамда Совет — Чили ҳамкорлигини янада ривожлантиришни, совет халқи билан чили халқи ўртасидаги дўстона муносабатлар, КПСС билан Чили Коммунистик партияси ва Социалистик партияси ўртасидаги қардошларча интернационал алоқалар мустаҳкамланишини ёқлаб гапирдилар.

СССР 50

ПАХТАКОРЛАРНИНГ ЯНГИ УЛКАН МАРРАСИ

Наманган область пахтакорларининг чақириғига жавобан ғўза парваришини кучайтирамиз

Наманган областининг пахтакорлари мусобақадош дўстлари — Андижон ва Фарғона областларининг қишлоқ меҳнаткашларига хат билан мурожаат қилдилар.

Наманганликлар мўл пахта етиштириш учун кураш биринчи босқичини якунлаб ва ҳосил учун кураш ҳал қилувчи даврининг вазифаларини муҳокама қилиб, зиммаларига оширилган мажбуриятлар олдилар ва Андижон, Фарғона областларида ва республиканинг бошқа областларида пахтадан мўл ҳосил олиш учун курашни кучайтиришга даъват қилдилар.

Чигитни сифатли экиш, уни қийғос ундириб олишнинг серташвиш кунлари ўтиб кетди. Кўп кунлик жала, сел, бўронларга, аёвсиз дўл оқибатларига қарши қаттиқ кураш кунлари ўтиб кетди. Деҳқонларнинг тажрибаси, меҳнатсеварлиги, партия ва ҳукуматнинг кундалик мадади ва ёрдами пахтакорларга табиий офат кучларини енгишларига ёрдам беради. Улар бундай офатларга биринчи марта қарши курашаётганлари йўқ ва бу курашда биринчи марта ғолиб чиқаётганлари йўқ. Наманганлик пахтакорларнинг мурожаатида бундай дейилади: **«Ғўза ҳозир авжига кириб, ҳамма жойда бир текис гуллай, кўсаклай бошлаган бир пайтда, ям-яшил ғўзаларда дастлабки кўсаклар кўзга ташланиб қолган бир пайтда биз комил ишонч билан айта оламизки, 1972 йил — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил топганлигига 50 йил тўладиган тарихий санани пахтадан юқори ҳосил олиш билан нишонлаймиз, барча хўжаликларда, барча районларда ва умуман Наманган областимизда буюк бойлигимиз, ифтихоримиз, жонажон Ўзбекистон ва бутун социалистик Ватанимизнинг қудратли меҳнат оқимига қўшадиган бебаҳо ҳиссамиз бўлган «оқ олтин»дан ғоят мўл-кўл ҳосил кўтарамиз.**

Биз далаларни қайта-қайта кўздан кечирар эканмиз ва ҳар бир туп ғўзани меҳр-муҳаббат билан парвариш қилар эканмиз, бундай деб айтамиз: областимиз юбилей йилида бутун пахтачилик тарихида энг қулай келган ўтган йилда эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлабгина қолмасдан, балки эришилган ютуқлардан ҳам каттароқ муваффақиятларни қўлга киритади, янада олға қадам ташлаб, янги-янги марраларга эришади. Сахий Фарғона водийси меҳнат аҳли ҳузурида, бутун республика ҳузурида биз қатъий ваъда бериб бундай деймиз: бу йил кузакда ҳам давлатга камида 400 минг тонна пахта сотиб, гектар бошига ўртача ҳосилдорликни 31 центнерга етказамиз.

Наманган пахтакорлари ҳеч қачон бундай юксак маррага эришмаган эдилар. Наманган даги хўжаликларда бундан илгари ҳеч қачон бу қадар масъулиятли вазифаларни ҳал этиш учун бунчалик қулай шарт-шароитлар яратилмаган эди. Биз партиямиз, давлатимизга пахта далаларининг меҳнат аҳли тўғрисида, суғориладиган ерларнинг самарадорлигини ошириш тўғрисида, хўжаликларни ҳозирги замон техникаси билан қуроллантириш ва улкан химиянинг барча воситалари билан таъминлаш тўғрисида ҳормай-толмай қилаётган ғамхўрликлари учун яна бир марта катта раҳмат деймиз.

Ўзбекистондаги барча хўжаликлар, барча районлар ва областлар партия ва ҳукуматимизнинг ана шундай оталарча ғамхўрлигидан баҳраманд бўлиб турибди. Республикадаги колхозлар ва совхозларнинг ҳаммаси ана шундай катта имкониятларга эгадир.

Азиз дўстлар, оға-инилар, опа-сингиллар, ўғил-қизларимиз, шундай бўлгач, келинг, Советлар мамлакати кўп миллатли халқларининг бузилмас қардошлик иттифоқининг тарихий юбилейини пахта далаларида жуда улкан муваффақиятларни қўлга киритиш учун, чорвачиликни, сабзавотчиликни, боғдорчиликни, ғаллачиликни янада ривожлантириш учун курашда астойдил меҳнат қилиш билан нишонлайлик. Бугун биз республика пиллачилари мисли кўрилмаган ютуқларга эришганликларини, қоракўлчиларнинг фидокорона меҳнат қилганлигини, кўпгина хўжаликлар, районлар ва областлар деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда ажойиб ютуқларга эришганликларини алоҳида хурсандчилик билан айтиб ўтамиз».

Наманганликлар республикадаги барча пахтакорларга мурожаат қилиб, ҳар бир область пахтакорлари ўз ишларини жуда яхши биладилар, ўз шарт-шароитларини жуда яхши биладилар ва юксак маҳоратга эгадирлар, деб мутлақо тўғри ҳисоблайдилар. Лекин бизларнинг ҳаммамиз бу йил ҳар бир областда чигитни қайта экиш натижасида ривожланишда орқада қолаётган анчагина ғўза борлигини, ана шу ғўзаларни зўр бериб парвариш қилиш кераклигини эсда тутишимиз лозим. Июль ойида ғўза камида икки марта комплекс парвариш қилиниши, ғўзанинг ўсишидаги қолоқлик батамом тугатилиши керак. Бунинг учун минерал ўғитдангина эмас, маҳаллий ўғитдан ҳам фойдаланиш, ғўзани қондириб суғориш ва тўйдириб озиқлантириш керак. Наманганликлар ҳосилни ҳамма жойда машинада йиғиб-териб олиш учун техникани тахт қилиб қўйишга ҳам аҳд қилдилар. Бу йил техника ёрдамида пахтанинг камида 60 проценти машинада териб олинади. Бу — бултургидан бир ярим баравар кўпдир.

Областнинг бир қанча районлари ва хўжаликлари ҳосилнинг 80-90 процентини машинада йиғиштириб олишга аҳд қилдилар. Кўпгина

(Давоми 2-бетда).

*

Республикамиз пахта далаларида меҳнат авжида. Пахтакорлар мўл-кўл ҳосил иштиёқида ғўзаларини кеча-кундуз парвариш қиляптилар. Пискент районидаги Тельман номли колхознинг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳакимполвон Қодиров ҳам 50 центнерчилар ҳаракатига қўшилиб, ғўзаларига тўртинчи ишлов беряпти. Суратда: машҳур бригада бошлиғи Ҳ. Қодиров машинабоп қилиб ўстирилаётган ғўзаларни кўздан кечираётир.

А. Тўраев фотоси.

ЭЛЛИК ЦЕНТНЕР УЧУН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ НОМЛИ ТОШКЕНТ ТЕПЛОВОЗ-ВАГОН РЕМОНТИ ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ ВАТАНПАРВАРЛИК ТАШАББУСИ ТЎҒРИСИДА

«Правда Востока» газетаси 22 июнда Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводининг ажойиб ватанпарварлик ташаббуси тўғрисида материал эълон қилди. Энг кекса ишлаб чиқариш коллективи ССР Иттифоқи 50 йиллиги шарафига юбилей вахтасида туриб, Ватанимиз пойтахти Москва ва Советлар мамлакатининг барча қардош республикаларига бағишлаб ўн олтита зарбдор меҳнат декадаларини ўтказишга қарор қилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Октябрь революцияси номли заводнинг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ташаббусини ишлаб чиқариш ва ижтимоий ҳаётда муҳим воқеа деб ҳисоблайди. Бу ташаббус ишчиларнинг ўз Ватанига, халқига қизғин муҳаббатини яна бир бор ишонарли ва ёрқин ифодалайди, уларнинг мана шу муҳаббатни жонли амалий ишда кўрсатишга интилишлари ғоят катта эканлигини, Совет Иттифоқининг қудратини янада ошириш ва гуллаб-яшнатишни истаётганликларини кўрсатади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ишчилар синфи вакиллари, инженер-техник ходимларнинг юксак онглилигининг, уларни интернационал руҳда тарбиялаш янада кучайганлигининг ифодаси бўлган бу почин катта аҳамиятга эга эканлигини назарда тутиб, Октябрь революцияси номидаги завод коллективининг СССР ярим асрлик юбилейи шарафига социалистик мусобақани янада кучайтиришга қаратилган ташаббусини маъқуллади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республиканинг область, шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари зиммасига ана шу ташаббус юзасидан ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни актив авж олдириш, меҳнаткашларнинг куч-ғайратини юбилей зарбдор декадаларини муваффақиятли ўтказиш, беш йилликнинг иккинчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажаришга қаратиш вазифасини юклади.

Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари коллективлар орасида халқлар дўстлиги ғоясини пропаганда қилишлари, меҳнаткашларни ўзаро ҳурмат ва ўзаро ҳамкорлик руҳида, совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм руҳида тарбиялашни кучайтиришлари лозим. Идеология фронтининг барча активистлари — пропагандистлар, агитаторлар, сиёсий ахборотчилар зарбдор юбилей декадаларининг моҳияти ва мазмунини конкрет мисолларда очиб беришлари, бу зарбдор декадаларни ўтказишдан совет ижтимоий тузумининг ютуқларини жанговарлик билан пропаганда қилиш учун, қардош иттифоқдош республикалар ҳаётининг кенг манзарасини меҳнаткашларга гавдалантириб бериш учун фойдаланиш лозим.

Республика, область, шаҳар, район ва кўп тиражли газеталарнинг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Матбуот бўйича давлат комитетига, ЎзТАГга ва уларнинг жойлардаги органларига юбилей меҳнат вахтасининг янги босқичини актив пропаганда қилиш, ишлаб чиқариш коллективларининг Москва ва иттифоқдош республикаларга бағишланган зарбдор меҳнат декадаларида иштирокини, социалистик мусобақани янада авж олдириш, унинг оммавийлиги ва таъсирчанлигини кучайтиришдаги иштирокини тўлароқ ва ёрқинроқ очиб бериш вазифаси топширилди.

КРЕМЛНИНГ СЪЕЗДЛАР САРОЙИДА

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ва Куба Республикаси революцион ҳукуматининг Бош министри ўртоқ Фидель Кастро Рус, унга ҳамроҳ бўлган партия ва давлат арбоблари 28 июнда Кремлнинг Съездлар саройида ССР Иттифоқи Большой театри ва Киров номидаги Ленинград опера ва балет театри артистларининг балет кечасида ҳозир бўлдилар.

Куба Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган ложада КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, бошқа расмий кишилар ҳурматли меҳмон билан бирга ўтирдилар.

Спектакль бошланиши олдидан иккала қардош республиканинг давлат гимнлари ижро этилди.

КПСС МОСКВА ШАҲАР ГАГАРИН РАЙОН КОМИТЕТИДА СУҲБАТ

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Республикаси Революцион ҳукуматининг Бош министри ўртоқ Фидель Кастро ва КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ А. П. Кириленко 28 июнда КПСС пойтахт Гагарин район комитетида бўлдилар.

Ўртоқ Фидель Кастро Рус сиёсий ва хўжалик вазифаларни ҳал этишда, меҳнаткашларни тарбиялашда, ишчи ва хизматчиларнинг меҳнати ва ҳордиқ чиқаришини ташкил этишда партия раҳбарлиги методлари билан қизиқди.

(ТАСС).

ГЕРМАНИЯ—СОВЕТ ДЎСТЛИГИ ЖАМИЯТИНИНГ МАРКАЗИЙ ПРАВЛЕНИЕСИГА

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Германия — Совет дўстлиги жамиятининг марказий правлениесини, барча аъзоларини жамият ташкил топган куннинг 25 йиллиги билан самимий табриклайман. Бу жамият чорак аср мобайнида Германия Бирлашган социалистик партиясининг раҳбарлигида миллий фронтдаги демократик партиялар ва ташкилотлар билан бир сафда бўлиб, Германия Демократик Республикасида социализм қурилишига ва Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги қардошларча дўстликни мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшди.

Сизнинг оммавий ташкилотингиз Германия Бирлашган социалистик партиясининг содиқ ва ишончли ёрдамчиси бўлиб, Германия Бирлашган социалистик партияси VIII съездининг қарорларини амалга оширишга актив ёрдам бермоқда. Бу съезд ГДР халқи олдида тараққиётнинг янги истиқболларини, аҳолининг моддий ва маданий турмуш савиясини янада юксалтириш, немис ишчи ва деҳқонлар давлатининг халқаро позицияларини янада мустаҳкамлаш йўлларини очиб берди.

Совет Иттифоқи ва Германия Демократик Республикаси Европа хавфсизлиги ва умумий тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган ҳамда жаҳон социализм манфаатларига мос бўлиб тушган сиёсатни изчиллик билан амалга оширмоқдалар. Совет халқи бу сиёсатни қизғин маъқулламоқда ва қўллаб-қувватламоқда. СССР ва Германия Демократик Республикасининг халқлари қардошлик воситалари билан, социализм ва коммунизм қурилиши ҳамда халқаро сиёсатнинг барча масалалари юзасидан қарашларнинг бирлиги туфайли жипслашганликлари совет кишиларини мамнун қилади.

Мамлакатимизнинг меҳнаткашлари КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини оғишмай амалга ошира бориб, социалистик немис давлати билан қардошларча муносабатларни янада ривожлантиришни ўзларининг жонажон иши деб ҳисоблайдилар. ГДР билан дўстлик Совет жамияти ишида қатнашаётган миллионларча совет кишилари ўзларининг куч-ғайратларини ана шу олижаноб фаолиятда бирлаштирмоқдалар.

Азиз ўртоқлар ва дўстлар, кенг оммани пролетар интернационализми ва халқлар дўстлиги руҳида тарбиялашда, социалистик қурилиш ишида ва Германия Демократик Республикасини ҳар томонлама мустаҳкамлашда янгидан-янги муваффақиятларга эришувингизни тилайман.

Яшасин СССР ва Германия Демократик Республикаси халқлари ўртасидаги бузилмас дўстлик ва қардошларча ҳамкорлик!

Н. ПОДГОРНИЙ
СССР Олий Совети Президиумининг Раиси

РСФСР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

29 июнда Катта Кремль саройида саккизинчи чақириқ РСФСР Олий Советининг учинчи сессияси очилди.

Депутатлар ва меҳмонлар Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев ўртоқларни давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Сессияни Россия Федерацияси Олий Советининг Раиси, депутат М. Д. Миллионщиков очди.

Сессия кун тартибига РСФСРда автомобиль йўллар қуриш ва улардан фойдаланишни яхшилаш чоралари тўғрисидаги, республиканинг сув тўғрисидаги кодекси лойиҳаси ҳақидаги масалалар қўйилган. Сессия РСФСР Олий Совети Президиуми фармонларини тасдиқлайди.

А. А. ГРОМИКОНИНГ НИДЕРЛАНДИЯ, ЛЮКСЕМБУРГ ВА БЕЛЬГИЯГА ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

Нидерландия, Люксембург ва Бельгия ҳукуматларининг таклифига биноан СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико 1972 йил 5 июлдан 12 июлгача расмий визит билан шу мамлакатларда бўлади.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ИЧКИЛИКБОЗЛИК ВА АЛКОГОЛИЗМГА ҚАРШИ КУРАШНИ КУЧАЙТИРИШ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Совет халқи коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли амалга ошираётган ҳозирги шароитда ичкиликбозлик тобора тоқат қилиб бўлмайдиган бир ҳолга айланмоқда.

Ичкиликбозлик меҳнаткашлар соғлиғига зарар етказади, кўпинча оилани бузишга олиб келади, болалар тарбиясига жуда ёмон таъсир қилади. Алкоголнинг таъсири остида кишилар жамият ва давлат олдида жавобгарлик ҳиссини йўқотиб қўядилар, хулиганлик ва бошқа жиноятлар қиладилар. Ичкиликбозлик ишлаб чиқаришга зарар етказади, прогулларга ва меҳнат интизомини бузишнинг бошқа ҳолларига, ҳалокатлар рўй бериши ва кишилар ҳалок бўлишига олиб келади.

Меҳнаткашлар ичкиликбозликни таг-туги билан йўқотиш юзасидан янада самаралироқ чоралар кўришни, унинг ҳар қандай кўринишларига нисбатан муросасизлик вазияти вужудга келтиришни ҳақли равишда талаб қилмоқдалар.

Ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши курашни кучайтириш мақсадида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

I. ЖАМОАТ ЖОЙЛАРИДА СПИРТЛИ ИЧИМЛИКЛАРНИ ИЧГАНЛИК ВА МАСТ БЎЛИБ ЮРГАНЛИК УЧУН ЖАВОБГАРЛИК

1. Меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Совети ижроия комитети томонидан спиртли ичимликлар қуйиб сотилиши руҳсат этилган савдо корхоналари ва умумий овқатланиш корхоналаридан ташқари, кўчаларда, ҳовли-жойларда ва подъездларда, стадионларда, хиёбонларда, паркларда ва бошқа жамоат жойларида спиртли ичимликлар ичиш, шунингдек жамоат жойларида инсон қадр-қимматини ва ижтимоий ахлоқни ҳақорат қиладиган даражада маст ҳолда юриш **уч сўмдан ўн сўмгача** миқдорда штраф солишга сабаб бўлади.

Ўша ҳаракатлар маъмурий жавобгарлик чоралари қўлланилганидан кейин бир йил ичида яна қайта содир бўлса, **ўн сўмдан ўттиз сўмгача** миқдорда штраф солишга сабаб бўлади.

Штраф милиция органининг бошлиғи ёки унинг ўринбосари томонидан солинади.

Штраф солинганлиги тўғрисида милиция органи қонунбузар ишлаб, ўқиб ёки яшаб турган жойдаги маъмуриятга ёки жамоат ташкилотига албатта хабар бериб қўйиши зарур.

2. Милиция органлари жамоат жойларида спиртли ичимликлар ичганлик ёки инсон қадр-қимматини ва ижтимоий ахлоқни ҳақорат қиладиган даражада маст ҳолда юрганлик учун штраф солиш ўрнига қонунбузарни огоҳлантириб қўйишга ёки унинг тўғрисидаги материалларни қараб чиқиш учун шу қонунбузар ишлаб, ўқиб ёки яшаб турган жойдаги жамоат ташкилоти, меҳнаткашлар коллективи ёки ўртоқлик судига юборишга ҳақлидирлар.

3. Белгилаб қўйилсинки, ичкиликбозлик учун бир йил мобайнида бир неча марта маъмурий ёки жамоат таъсири кўрсатиш чоралари қўлланилган шахсларни корхона, муассаса ва ташкилотлар маъмурияти касаба союзларининг фабрика, завод, маҳаллий комитетлари билан келишиб туриб ишлаб чиқаришдаги мукофотдан тўла ёки қисман маҳрум этиши мумкин. Бундай шахслар дам олиш уйлари ва санаторийларга имтиёзли путёвкалар олишдан маҳрум этилишлари, уларнинг квартира олиш навбати орқага сурилиши мумкин.

Ишга бир неча марта маст ҳолда келган ёки ишда спиртли ичимликларни бир неча марта истеъмол қилган шахсларга нисбатан ҳам худди шундай чоралар қўлланилиши мумкин.

Ишлаб чиқаришда ўз итоатида бўлган ходимларнинг спиртли ичимликлар ичишига йўл қўйган, шунингдек маст ҳолда бўлган шахсларни ишдан четлатиш чораларини кўрмаган бригадирлар, мастерлар, участка, цех, смена бошлиқлари ва бошқа хўжалик раҳбарлари интизомий жавобгарликка, қонунда кўрсатилган ҳолларда эса жиноий жавобгарликка тортиладилар.

4. Кўча-кўйларда ва бошқа жамоат жойларида қаттиқ маст ҳолда бўлган шахслар медицина хушёрхонасига жойлаштириладилар, бу ерда бўлганлиги учун шундай шахслардан белгиланган миқдорда ҳақ ундириб олинади.

II. ВОЯГА ЕТМАГАНЛАРНИ ИЧКИЛИКБОЗЛИККА ЖАЛБ ЭТГАНЛИК УЧУН ЖАВОБГАРЛИК

5. Вояга етмаган шахсни ота-оналар ёки бошқа шахслар маст бўлиш ҳолатигача олиб келсалар, агар бу ҳатти-ҳаракатлар жиноий тартибда жазоланмаса, — ўттиз сўмгача миқдорда штраф солиш тарзида маъмурий жавобгарликка сабаб бўлади. Бу штраф вояга етмаган шахснинг ота-онасига ёки улар ўрнини босувчи шахсларга меҳнаткашлар депутатлари район, шаҳар Советларининг ижроия комитетлари ҳузуридаги вояга етмаганлар ишлари билан шуғулланувчи комиссиялар томонидан солинади, бошқа шахсларга эса меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ, посёлка Советлари, уларнинг ижроия комитетлари ёки меҳнаткашлар депутатлари район, шаҳар, қишлоқ ва посёлка Советларининг ижроия комитетлари ҳузуридаги маъмурий комиссиялар томонидан солинади.

Ўша хатти-ҳаракатлар вояга етмаганлар ўз хизмати бўйича тобе бўлган шахс томонидан содир бўлса, бир йилгача муддатга озодликдан маҳрум этиш ёки шу муддатга ахлоқ тузатиш иши билан ёхуд эллик сўмгача миқдорда штраф солиш билан жазоланади.

Вояга етмаган шахсни ичкиликбозликка жалб қилиш, яъни юқорида кўрсатилган хатти-ҳаракатлар систематик равишда содир бўлса беш йилгача муддатга озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

6. Ўн олти ёшгача бўлган ўсмирларнинг жамоат жойларида маст ҳолда юриши, шунингдек уларнинг спиртли ичимликлар ичиши уч сўмдан ўн сўмгача миқдорда, бу ҳатти-ҳаракатлар қайта содир бўлган тақдирда эса, — ўн сўмдан ўттиз сўмгача миқдорда штраф солишга сабаб бўлади. Бу штраф меҳнаткашлар депутатлари район, шаҳар, Советлари ижроия комитетлари ҳузуридаги вояга етмаганлар ишлари билан

(Давоми учинчи бетда).

ПАХТАКОРЛАРНИНГ ЯНГИ УЛКАН МАРРАСИ

(Боши биринчи бетда).

хўжаликлар ва бригадалар гектар бошига 45-55 центнердан ҳосил кўтариш учун мусобақалашмоқдалар. Республикада машҳур Поп районидаги Ленин номли колхоз бу йил кўзда пахта майдонининг ҳаммасида гектар бошига ҳосилдорликни 45 центнерга етказиб, ҳосилнинг 80 процентини машинада териб олади. Бу колхоз коллективи беш йилликнинг охирги йилида пахта етиштиришни аввалги беш йилликдаги 7 минг 300 тонна ўрнига 15 минг тоннага етказишга аҳд қилди.

Бу ажойиб фактлар колхозларда ва совхозларда катта-катта имкониятлар борлигини кўрсатади ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан республикада беш миллион тонна пахта етиштириш тўғрисида қўйилган вазифани мана шу беш йилдаёқ бажариш тамомила реал ва ҳеч сўзсиз амалга оширса бўладиган вазифа эканлигига ишонч ҳосил қилади.

Халқ Фарғона водийсини «оқ олтин» водийси, пахтани эса «оқ олтин» деб атади. Лекин кишиларнинг меҳнати, пахтакорларнинг меҳнати олтиндан ҳам қиммат. Чунки инсон барча бойликларнинг, барча моддий неъматларнинг ижодкори, инсон мамлакатимизда коммунизм муваффақиятли қурилишининг асосий гаровидир. Биз фидокорона меҳнатимиз билан, Ленин партиясининг доно раҳбарлигида, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг оталарча ғамхўрлиги туфайли бахтиёр ҳаёт барпо этдик. Биз бу ҳаётни янада гўзалроқ қиламиз. Ватанимизни эса янада бадавлат ва қудратли қиламиз.

Наманганликлар ана шу шон-шуҳрат йўлида ўзларининг ён қўшнилари андижонликларни ва фарғоналикларни, Самарқанд ва Бухоро, Тошкент ва Сирдарё, Сурхондарё ва Қашқадарё пахтакорларини, Хоразм ва Қорақалпоғистон АССР пахтакорларини юбилей йилида баракали меҳнат қилишга, зиммага олинган социалистик мажбуриятларни бажарибгина қолмай, балки ортиғи билан бажаришга, бу йил мўл ҳосил учун ва улкан пахта хирмони кўтариш учун курашда энг юқори кўрсаткичларга эришишга чақирадилар.

Мурожаатда айтиладики: **«Биз ҳамкасбларингиз, сиз дўстларимизга ва бирга меҳнат қилаётган ўртоқларимизга қарата, пахтакорлар ягона армиясининг жангчиларига қарата, серқуёш Ўзбекистон меҳнаткашлари ягона оиласининг фарзандларига қарата қуйидаги сўзлар билан мурожаат қиламиз.**

Ҳар бир кунни, ҳар бир соатни пахта далаларида меҳнат қилишга бағишлайлик. Қўлимизда бор бўлган барча имкониятлардан, резервлардан тўла-тўкис фойдаланайлик, бутун куч-ғайратимизни ва тажрибамизни ҳар бир туп ғўзада мўлкўл ҳосил тўплашга ва юбилей йилидаги ҳосилни зарбдорларча йиғиштириб олишга тайёргарлик кўришга сарфлаймиз. Ҳар бир коллектив, ҳар бир пахтакор олинган мажбуриятлар то беками-кўст бажарилгунча ўтадиган ҳар бир кунни ўзи учун зарбдор коммунистик меҳнат кунлари деб ҳисобласин».

Қўш орденли Ўзбекистонимиз, серқуёш республикамиз, унинг миллион-миллион меҳнаткашлари ҳар йили ўз олдиларига янги-янги тобора мураккаброқ вазифаларни қўймоқдалар. Пахтакорлар, мусобақа ташаббускорлари меҳнат ғайратини оширишда пешқадам отряд бўлиб майдонга чиқмоқдалар. Далалардаги ва фермалардаги барча меҳнат аҳли ана шу фахрли ташаббусни қўллаб-қувватлашга бор куч-ғайратларини икки-уч чандон ошириб, республикамиз коммунистик қурилиш хазинасига ўзининг янги улкан сахий ҳиссасини қўшиши учун, КПСС тарихий XXIV съезди томонидан қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун зарур бўлган ҳамма ишни қилишга астойдил қарор бердилар.

Буюк мақсад буюк ғайрат туғдиради. Бутун куч-ғайратимизни, барча билимимизни, халқимизнинг бор тажрибасини қудратли социалистик Ватанимизни янада гуллатиб-яшнатишга, кўп миллатли ва кўп миллионли совет халқимизнинг бахт-саодатига бағишлаймиз!

Суратда: Тошкентдаги Санъат музейи қурилишида фидокорлик намунасини кўрсатиб ишлаётган бунёдкорлар (чапдан); Б. Дўстмуҳамедов, Н. Микадзе ва И. Вацек ўртоқлар.

В. Сироткин фотоси.

ИДЕОЛОГИЯ ХОДИМЛАРИНИНГ БУТУНИТТИФОҚ КЕНГАШИ

КПСС XXIV съезди қарорлари асосида ҳамда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик муносабати билан ғоявий-тарбиявий ишларга доир масалаларга бағишлаб, идеология ходимларининг КПСС Марказий Комитетида ўтказилган Бутуниттифоқ кенгаши 28 июнда ўз ишини тамомлади.

«КПСС XXIV съезди қарорлари — партия ташкилотлари идеология ишининг жанговар программаси» деган мавзуда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари П. Н. Демичев доклади юзасидан 27 ва 28 июнда бўлиб ўтган музокараларда Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари С. Н. Имашев, «Правда» газетасининг бош редактори М. В. Зимянин, КПСС Свердловск область комитетининг секретари Л. Н. Пономарев, Литва Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. С. Баркаускас, Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Г. Хачатурян, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, СССР Министрлар Совети Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети раиси С. Г. Лапин, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети секретари Д. П. Гулиев, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институтининг директори П. Н. Федосеев, КПСС Челябинск область комитетининг секретари М. Ф. Ненашев, Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг секретари П. К. Лучинский, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Г. М. Марков, Эстония Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. И. Вяляс, СССР олий ва ўрта махсус таълим министри В. П. Елютин, Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Раҳимова, СССР маориф министри М. А. Прокофьев, КПСС Новосибирск область комитетининг секретари М. С. Алферов, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. А. Гогичаишвили, Украина Компартияси Донецк область комитетининг секретари П. А. Пономарев, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги матбуот комитетининг раиси Б. И. Стукалин, Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Ч. А. Отаев, КПСС Бошқирдистон область комитетининг секретари Т. И. Ахунзянов, Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Б. Т. Мураталиев сўзга чиқдилар.

Кенгаш иштирокчилари шу куннинг асосий сиёсий вазифаси КПСС XXIV съезди қарорларини муваффақиятли равишда амалга оширишдан иборат эканлигини уқтириб ўтдилар. Партия ташкилотларининг бутун ғоявий-тарбиявий фаолияти омманинг меҳнатдаги ва ижтимоий сиёсий ҳаётдаги активлиги ҳамда халқ ташаббусини янада ривожлантиришга, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдиришга қаратилгандир.

КПСС XXIV съезди, деб таъкидлашди нотиқлар, фан-техника революцияси муваффақиятларини хўжалик социалистик системасининг афзалликлари билан чамбарчас боғлаш каби тарихий аҳамиятга молик вазифани қўйди. Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, уни ҳар томонлама интенсивлаш йўлининг амалга оширилиши илмий-техника билимларини пропаганда қилишни жиддий равишда яхшилашни, барча меҳнаткашларга иқтисодий билим беришни такомиллаштиришни талаб этади.

Олдимизда турган вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши хўжалик, маъмурий ишимизни меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий тарбиялаш билан тўла ва чуқур ўйлаб олиб бора билишимизга боғлиқдир, деб таъкидланди кенгашда. Шунинг учун ҳам хўжалик ва тарбиявий ишлар бирлиги принципига ҳамиша амал қилиш, хўжаликка доир қарорларнинг иқтисодий ва сиёсий жиҳатдан асосланган ва самарали бўлишига эришиш, жамият, коллектив ва шахс манфаатларининг бир-бири билан тўла боғланиши тўғрисида ғамхўрлик қилиш муҳим вазифадир.

Кенгашда СССР тузилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик билан боғлиқ масалалар юзасидан кенг фикрлашиб олинди. Меҳнаткашларни интернационализм ва ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, миллатчилик сарқитларига қарши кураш, халқлар тарихига баҳо беришда изчил синфий, қатъиян илмий ёндошиш соҳасида партия ташкилотларининг олиб борадиган ишлари муҳим эканлиги кўрсатиб ўтилди. Кишиларни интернационализм ҳамда ватанпарварлик руҳида тарбиялаш соҳасидаги ишларда барча республикалар ишчилар синфининг, меҳнаткашларининг революцион, жанговар ва меҳнат традицияларидан ҳар томонлама фойдаланиш муҳим эканлиги уқтириб ўтилди.

Сўзга чиққан нотиқлар буржуа идеологиясига ва кишилар онгидаги капитализм сарқитларига қарши курашни янада кучайтириш, меҳнаткашларни, айниқса ёшларни ғоявий-сиёсий ва ахлоқий жиҳатдан тарбиялашни такомиллаштириш зарур эканлигини айтдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг КПСС XXIV съездида қилган докладида таъкидлаб ўтилганидек, империалистик пропаганданинг мафкуравий чиқишларига ўз вақтида кескин зарба бериш, социалистик жамият тўғрисидаги, совет турмуш тарзи тўғрисидаги, мамлакатимизда коммунизм қурилиши тўғрисидаги ҳақиқатларни юз миллионлаб кишилар онгига етказиш пропаганда, оммавий агитация фронти ходимларининг бурчидир. Бу ишни эътиқод билан, ишонтирарли, оммабоп ва ёрқин тарзда олиб бориш керак. Партиянинг идеология соҳасидаги барча ходимлар олдига қўйган талаблари ҳозирги вақтда мана шулардан иборатдир.

Ғоявий-тарбиявий ишларда ва совет кишиларининг маънавий эҳтиёжларини қондиришда оммавий пропаганда воситалари, маданият ва санъат муассасаларининг ролини ошириш масалаларига кенгашда катта эътибор берилди. Идеология ишидаги мавжуд камчиликлар кўрсатиб ўтилди, ишга танқидий кўз билан қараш кераклиги таъкидланди. Вазифа — назарий, пропаганда, оммавий-сиёсий ишларни, барча идеология ишини ривожланган социализм шароитига мувофиқ бўлган ва КПСС XXIV съезди қарорларини муваффақиятли бажариш учун кўпроқ самара берадиган даражага кўтаришдан иборатдир, деб уқтириб ўтилди кенгашда.

П. Н. Демичев кенгашда якунловчи нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари М. А. Суслов, КПСС Марказий Комитети секретари И. В. Капитонов қатнашдилар.

АХБОРОТ

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

КИТОБЛАР ЎН КУНЛИГИ

Социалистик мамлакатлар билан дўстлик ва ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш мақсадида Тошкент шаҳрида шу йил 14-23 август кунлари Корея Халқ Демократик Республикаси ва 1-10 сентябрда Вьетнам Демократик Республикаси китоблари ўн кунлиги ўтказиладиган бўлди. Ўзбекистон Давлат матбуот комитети биносининг фойесида Корея ва Вьетнам китоблари кўргазмалари ташкил қилинади. Китоблар ўн кунлиги маросими Тошкентдаги 1- марказий китоб магазинида очилади.

ФИЗИОТЕРАПИЯ ПОЛИКЛИНИКАСИ

Зилзила вақтида шикастланган Тошкент шаҳар физиотерапия поликлиникаси Жуковский кўчасида қад кўтарган янги бинода ўз ишини бошлади.

Амбулаторияда электр кабинети, ванна ва лой билан даволаш каби бир қанча бўлимлар бор. Шаҳарнинг тажрибали физиотерапия мутахассислари «Главташкентстрой» қурувчиларининг бу совғасидан мамнун бўлдилар.

Д. ПОЛЕВОЙ.

КАТТА ЮТУҚ

Яқинда Қарағанда шаҳрида ўйналган уч процентли давлат заёмининг навбатдаги тиражида чиққан катта ютуқнинг бири тошкентлик йигитга — республика санэпидстанцияси ходими Тўхтамурод Одиловга насиб этди. Унинг 04/199667 серияли заёмига 5 минг сўмлик ютуқ чиқди.

Б. АСОМОВ.

КЕКСАЛАР АНЖУМАНИ

Тўрткўл маданият ва истироҳат боғида ҳафтада бир марта кексалар анжумани ўтказиш одат тусига кириб қолди. Анжуманнинг ўтган дам олиш кунидагиси халқлар дўстлиги мавзуига бағишланди.

С. ИСМОИЛОВ.

АШУЛА БАЙРАМИ

Конимехда ўтказилган ашула байрамига бу йил жуда кўп киши қатнашди. Санъат ҳаваскорлари кўригида Киров номли мактаб бадиий коллективи биринчи ўринни эгаллади.

А. РАҲМОНОВ.

МУКОФОТГА МАШИНА

Расул Авезов бошлиқ бригада Шофиркон районидаги Карл Маркс номли колхозда муттасил юқори ҳосил етиштириб келяпти. 45 центнерчи бригадир яқинда «Москвич-412» машинаси билан мукофотланди.

М. ЗАРИПОВ.

ЯРИМ АСР САРҲИСОБИ

НУР ҚЎЙНИДА

СССР 50

А. ҲАМИДОВ,
Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министри

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи! Биз ўзимизнинг жонажон мамлакатимизни шундай деб атаймиз. Шу йилнинг охирида совет халқлари ана шу қудратли ҳамдўстликнинг эллик йиллигини нишонлайди. СССРнинг давлат сифатида ташкил топиши ўзининг сиёсий аҳамияти ва социал-иқтисодий оқибатларига кўра мамлакатимиз тарихида жуда катта ўринни эгаллайди. Совет Иттифоқининг барпо этилиши ленинизм ғояларининг тантанаси, Коммунистик партия ленинча миллий сиёсатининг порлоқ ғалабаси бўлди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясига қадар Ўзбекистон чор Россиясининг қолоқ чекка ўлкаси эди. Ўша вақтларда Ўзбекистонда енгил ва оғир саноат бутунлай ривожланмаганди. Унинг территориясида жойлашган барча электр станцияларнинг умумий қуввати 3 минг киловаттдан сал ошиқроқ бўлиб, уларда 3,3 миллион киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқарилган. Бу аҳоли жон бошига ҳисоблаганда ўрта ҳисобда йилига бир киловатт-соатдан тўғри келган.

Янги ишчи-деҳқон ҳокимияти бутун Россиянинг, шу жумладан, унинг қолоқ чекка ўлкаларининг ҳам халқ хўжалигини ҳар томонлама ривожлантиришга, унда истиқомат қилаётган халқларнинг турмуш даражасини, фан ва маданиятини кўтаришга қаратилган режаларини туза бошлади. Бунда 1920 йилнинг 22 декабрида Бутунроссия Советларининг VIII съездида тасдиқланган, тарихга «ГОЭЛРО» номи билан кирган план катта аҳамиятга эга бўлди. Бу планга кўра Туркистон ўлкасида ҳам халқ хўжалигини кўтариш, аҳолининг турмуш даражасини яхшилаш, суғориладиган ерларда деҳқончилик маданиятини кўтариш ва ҳосилдорликни ошириш учун энг арзон энергия манбаи — сув энергиясидан фойдаланиш кўзда тутилган эди.

Мамлакатда ҳали гражданлар уруши тугамасданоқ партиямиз бу планни амалга оширишга киришди. 1926 йил 1 май тантаналари арафасида Туркистон ўлкасида биринчи бўлиб Бўзсув ГЭСи ишга туширилди. Бу электр станция қурилишида кўп миллатли совет халқининг вакиллари қатнашди, илғор рус ишчиларидан чиққан ажойиб слесарь Семён Григорьевич Середа уларга раҳбарлик қилди.

Бўзсув ГЭСининг ишга туширилиши Ўрта Осиё республикаларининг иқтисодий ва маданий ҳаётини кўтаришда катта аҳамиятга эга бўлди. У Тошкентда қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи қурилишига туртки берди. Унинг қурилишида тажриба орттирган коллектив Қодирия ГЭСини қуришда қатнашди.

Республикамиздаги суғориладиган ерлардан олинадиган пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини оширадиган азотли ўғитларга бўлган эҳтиёж кундан-кунга ошиб борарди. Шу сабабдан Чирчиқ шаҳрида электрохимия комбинати қурилди. Бу комбинатни электрэнергияси билан таъминлаш учун 1940-1941 йилларда умумий қуввати 160 минг киловатт бўлган Комсомол ва Товоқсой ГЭСлари ишга туширилди. Бу ГЭСларни қуришга истеъдодли рус инженери, ажойиб ташкилотчи, кейинчалик СССР Электр станциялари министри бўлиб ишлаган, Фёдор Григорьевич Логинов раҳбарлик қилди.

1941 йили немис-фашист босқинчилари Ватанимизга хиёнаткорона бостириб кириб, Совет Иттифоқининг айрим Ғарбий районларини вақтинча босиб олди. Шу сабабли саноатни ҳарбий изга солиш, фронт орқасида, жумладан, Ўзбекистонда немислар босиб олган жойлардан кўчириб келтирилган бир қанча саноат корхоналарини ишга тушириш лозим бўлиб қолди. Бу корхоналарни электр энергияси билан таъминлаш Чирчиқ — Бўзсув сув трактида арзон электр энергияси ишлаб чиқарадиган бир қанча электростанцияларни зудлик билан қуришни тақозо этди. Бу йилларда Оқтепа, Оққовоқ, Қибрай, Қуйи — Бўзсув ва шунга ўхшаш ГЭСлар қурилди. Халқимиз немис-фашист босқинчилари билан курашаётган бир вақтда умумий қуввати 126 минг киловаттли электр станцияси бўлган Фарҳод гидроузели қурилиши бошланди.

Фарҳод гидроузелининг қурилиши натижасида Тошкент шаҳрини, Чирчиқ электрохимия комбинатини электр энергияси билан таъминлаш яхшиланди. Олмалиқ ва Оҳангаронда рангли металлургия ҳамда кўмир саноатининг ривожланишига асос солинди. Ўзбекистон, Қозоғистон ва Тожикистон республикаларидаги Мирзачўл ва Далварзин чўлларидан қарийб 500 минг гектар ҳосилдор ерларни суғориладиган деҳқончиликда фойдаланиш учун шарт-шароитлар яратилди.

Улуғ Ватан урушидан кейинги йилларда энергетика асосан республикамизнинг ҳар хил районларида комплекс аҳамиятга эга бўлган гидроэлектрстанциялар қурилиши ҳисобига ривожлана борди.

Сирдарёда Фарҳод ГЭСидан кейин қурилган энг катта иншоот — «Халқлар дўстлиги» номидаги Қайроққум ГЭСидир. Бу ГЭС уч қардош республика — Ўзбекистон, Қозоғистон ва Тожикистоннинг экин майдонларига керак бўлган вақтда етарлича сув етказиб беришга йўл очиб, халқлар дўстлигининг тимсолига айланди. 1940 йилда эса қўнғир кўмирда ишлайдиган Оҳангарон ГРЭСи қурилди.

Республикамизда Иттифоқ аҳамиятига эга бўлган катта-катта табиий газ конларининг топилиши электроэнергетикани кенгроқ йўлга ўтказишга имкон очди. Ҳозирги кунда қуввати 1 миллион 920 минг киловатт бўлган Тошкент ГРЭСи, қуввати 840 минг киловатт бўлган Навоий ГРЭСи, Қорақалпоғистонда қуввати 250 минг киловатт бўлган Тахиатош ГРЭСлари табиий газ билан ишлаб турибди.

Электр узатиш линияларини энергетиканинг қон томирлари деса бўлади. Ҳозирги кунда республикамиздаги электр узатиш линияларининг умумий узунлиги қарийб 100 минг километрни ташкил қилади. Бундан 11 минг километрини кучланиши 35 минг вольт ва ундан юқори тармоқлар ташкил қилади.

Ҳозирги кунда республикамизда кучланиши 220 киловатт бўлган Оҳангарон — Сирдарё — Жиззах — Самарқанд — Каттақўрғон — Навоий — Қарши — Бухоро линиялари ҳамда — Навоий ГРЭСидан Хоразм орқали Қорақалпоғистонга тортилган линиялар ишлаб турибди. Қозоғистондаги Чордара ГЭСи Ўзбекистон саноати, қишлоқ хўжалиги ва аҳолисини электр энергияси билан таъминлашда катта роль ўйнамоқда.

Маълумки, Совет Иттифоқининг халқ хўжалиги мураккаб территориал-хўжалик комплекси бўлиб, алоҳида иттифоқдош республикалар экономикаси унинг ажралмас қисмидир. КПСС XXIV съезди Директиваларн бўйича республикамиз келажакда ҳам Совет Иттифоқининг асосий пахта базаси бўлиб қолади. Шуни ҳисобга олганда, республикамиз энергетиклари олдида қишлоқ хўжалигини электрлаштириш борасида янада катта ишлар турибди.

Республикамизнинг қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ишлари кейинги йилларда, айниқса, 1962 йили Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ташкил этилгандан сўнг тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Ўтган вақт ичида умумий узунлиги 55 минг километрдан ортиқ электр узатиш линиялари ишга туширилди.

КПСС XXIV съезди қарорларига кўра тўққизинчи беш йилликда ҳам республикамиз энергетикаси, қардош Ўрта Осиё республикалари энергетикаси билан ҳамкорликда олға қараб катта қадам қўяди. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллиги тантаналари арафасида қурилаётган Сирдарё ГРЭСининг биринчи блоки нур бера бошлайди ва унинг қурилиши янада жадаллаштирилади. Шу йилнинг ўзида Ўрта Осиёда кучланиши 500 минг вольт бўлган биринчи Тошкент — Сирдарё электр узатиш линияси ишга туширилади.

Ҳозирги кунда уч агрегати ишлаб турган Чорвоқ ГЭСини қуриш ниҳоясига етказилади. Бундан ташқари, Хўжакент ГЭСи ҳам шу беш йилликнинг ўзида ишга туширилади. Қардош Қирғизистонда қурилаётган Тўхтағул гидроузели ва гидроэлектростанцияси 1974 йили энергия бера бошлайди. Унинг энергияси асосан Ўзбекистон, Қирғизистон, Тожикистон республикаларининг Фарғона водийсида жойлашган саноат корхоналарини, қишлоқ хўжалигини ҳамда аҳолини электр энергияси билан таъминлайди. Бу йил Тожикистонда қурилаётган Норак нурхонасининг биринчи агрегатлари ҳам ишга туширилади. Келажакда катта қувватларни ўтказиш имкониятига эга бўлган, кучланиши 500 минг вольтли электр узатиш линияларидан Тошкент — Чимкент — Жамбул — Фрунзе — Тўхтағул — Андижон — Сирдарё — Тошкент халқаси тузилади. Норак ГЭС эса Регар — Ғузор орқали Сирдарё ГРЭСига уланади. Келажакда республикамиздаги суғориладиган ерларнинг 1200 минг гектарига обиҳаёт электр энергиясида ишлайдиган насос қурилмалари ёрдамида чиқарила бошлайди.

1971 йилда республикамиз нурхоналарида 1934 йилда бутун Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилган электр энергияга тенг миқдорда, яъни 21 миллиард киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқарилди. Бу йил эса электр станцияларимизда 23 миллиард киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқарилади.

Коммунистик партия раҳбарлигида энергетикани ривожлантириш йўлида қўлга киритаётган ютуқларимиз қандай улканлигини республикамиз энергетикасини Ғарб мамлакатлари энергетикаси билан таққослаганимизда янада яққолроқ кўрамиз. 1971 йилда жон бошига ишлаб чиқарилган электр энергия миқдори йилига ўрта ҳисобда Ўзбекистонда 1700 киловатт-соатга тўғри келган бўлса, Испанияда 1600, Грецияда 972 киловатт-соатни ташкил этди. Беш йилликнинг охирига бориб республикамизда 31,8 миллиард киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқарилади, ёки у жон бошига ҳисоблаганда 2200 киловатт-соатдан тўғри келади.

Бундай ютуқлар ҳақида фикр юритар эканмиз энергетик кадрларимиз ҳақида гапирмасдан ўта олмаймиз. Республикамиз энергетикасини кўтаришда муҳим масалаларни ҳал қилган истеъдодли инженер, профессор Г. Грушкинни, биринчи ўзбек инженер-энергетиги бўлган Саидоқилхон Саидхўжаев ва шунга ўхшаш кишиларни эҳтиром билан эсга оламиз. Ўзбекистон энергетиклари қаторидан совет энергетикасининг йирик-йирик ташкилотчилари етишиб чиқди. Юқорида номи тилга олинган Фёдор Григорьевич Логинов ва ҳозирги кунда СССР энергетика ва электрлаштириш министри бўлиб ишлаётган Пётр Степанович Непорожний Ўзбекистонда бир неча йиллар давомида унумли меҳнат қилганлар. Ҳозирда Республикамиз министрлиги техника бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, республикада хизмат кўрсатган инженер Михаил Фёдорович Грушкин, Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонаси электромонтёрлар бригадасининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Асқар Шукуров, Бўзсув ГЭСи машинисти Расул Пидаев, Андижон областидаги Жалақудуқ монтёрлик пунктининг катта электромонтёри Эргаш Тожихўжаев ва шуларга ўхшаш ўртоқлар билан ҳақли равишда фахрланамиз.

Республикамиз энергетиклари халқ хўжалигининг ва аҳолининг электр энергиясига бўлган эҳтиёжини янада тўлароқ қондириш учун ҳамма кучларини сарфлайдилар ва бу билан кўп миллатли Советлар мамлакатида коммунизм қурилиши учун ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

ЗАФАР САТРЛАРИ

СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги шарафига муносиб армуғон ҳозирлаш юзасидан социалистик мусобақани қизитиб меҳнат қилаётган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти ишчи, инженер-техник ходимлари юбилей йилининг 6 ойлик ишлаб чиқариш планини муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Меҳнатсевар ва шижоаткор нашриёт матбаачилари 2 миллион 685 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга муваффақ бўлишди. Улар имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, ой охиригача планга қўшимча 65 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашга аҳд қилишди.

* * *

Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги корхоналари маҳсулотни реализация қилиш ҳажми бўйича биринчи ярим йилга берилган топшириқни муддатидан илгари адо этдилар. Андижон, Бухоро, Наманган, Самарқанд ва Хоразм область ижроия комитетлари маҳаллий саноат бошқармалари бу йил айниқса яхши ишладилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўзининг 29 июнда бўлиб ўтган мажлисида Ўзбекистон ССРнинг ер кодексини қўлланиш практикаси тўғрисида Сурхондарё область ижроия комитетининг раиси А. К. Каримовнинг доклади муҳокама қилинди.

Область ижроия комитети, район ва қишлоқ Советлари ижроия комитетлари, областдаги қишлоқ хўжалик органлари ва бошқа органларнинг ходимлари ер тўғрисидаги кодекс талабларини бажариш соҳасида анчагина иш қилганликлари таъкидлаб ўтилди. Кейинги йилларда область хўжаликларида суғориладиган ерлар 27,2 минг гектар кўпайди. Ўрмонзорлар барпо этиш, тоғ этакларини қават-қават қилиб текислаш, эрозияга қарши курашувчи гидротехника объектлари барпо этиш планлари бажарилмоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси давлатга пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш планларини муваффақиятли бажариш имкониятини берди.

Шу билан бирга ўтказилган текшириш Сурхондарё областида ер тўғрисидаги қонун талаблари тўла равишда бажарилмаётганлигини кўрсатди. Бир қанча хўжаликларда суғориладиган ерлардан самарасиз фойдаланилмоқда. Пахтакор хўжаликларда алмашлаб экишни жорий этиш кечиктирилмоқда. Қишлоқ хўжалигидан ташқари эҳтиёжларга ер ажратиб бериш юзасидан белгиланган тартиб баъзан бузилмоқда.

Олий Совет Президиуми Сурхондарё область ижроия комитети зиммасига шу камчиликларни бартараф этиш мажбуриятини юклади. Область ижроия комитетига, жумладан, чорвачиликни кескин юксалтиришни таъминлаш учун ем-хашак экинлари майдонларини кенгайтиришнинг самарали чораларини кўриш таклиф этилди. Республика Қишлоқ хўжалиги министрлигига ва Совхозлар министрлигига тегишли топшириқлар берилди.

Бекобод шаҳар Советининг уй-жой ва коммунал хўжалиги, ободончилик, транспорт ва алоқа соҳасидаги фаолияти тўғрисида шаҳар ижроия комитетининг раиси С. Салоҳиддинов ҳисоботи ҳам муҳокама қилинди.

Бекободда уй-жой фонди йил сайин кенгайиб, уни асраш ишлари яхшиланмоқда. Аҳолига коммунал хизмат кўрсатиш, ободончиликни яхшилаш учун кўп ишлар қилинмоқда. Шаҳар ижроия комитети жамоатчиликнинг мададига суяниб, транспорт ва алоқа ишларини такомиллаштиришга эришмоқда.

Лекин Бекобод шаҳар Совети ва унинг ижроия комитети меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети, шаҳардаги район Совети тўғрисидаги қонунда берилган ваколатлардан ҳали тўла фойдаланмаяпти. Уй-жой-коммунал хўжалиги, ободончилик, транспорт ва алоқа соҳасидаги тадбирлар ижро устидан контрол бўшлигидан баъзан кўнгилдагидек натижа бермаяпти.

Олий Совет Президиуми Бекобод шаҳар Совети фаолиятини яхшилашга қаратилган бир қанча тадбирларини белгилади. Мажлисда бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилди. (ЎзТАГ).

ИЧКИЛИКБОЗЛИК ВА АЛКОГОЛИЗМГА ҚАРШИ КУРАШНИ КУЧАЙТИРИШ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

шуғулланувчи комиссиялар томонидан шу ўсмирларнинг ота-оналарига ёки улар ўрнини босувчи шахсларга солинади.

7. Вояга етмаган шахсларни спиртли ичимликлар ишлаб чиқариш, сақлаш ва савдо қилиш билан боғлиқ ишларга қабул қилиш тақиқлансин.

III. СПИРТЛИ ИЧИМЛИКЛАР БИЛАН САВДО ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИНИ БУЗГАНЛИК УЧУН ЖАВОБГАРЛИК

8. Савдо корхоналарининг ходимлари арoқ ва бошқа спиртли ичимликлар билан савдо қилишнинг белгиланган тартибда тасдиқланган қоидаларини бузганликлари учун ўн сўмдан йигирма беш сўмгача миқдорда штраф солишга ёки интизомий ёхуд жамоат таъсири кўрсатиш чораларини қўллашга сабаб бўлади. Штраф меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ, посёлка Советлари, уларнинг ижроия комитетлари томонидан ёки меҳнаткашлар депутатлари район, шаҳар, қишлоқ, посёлка Советларининг ижроия комитетлари ҳузуридаги маъмурий комиссиялар томонидан солинади.

Ўша ҳатти-ҳаракатлар штраф солинганидан ёки бошқа интизомий жазо чоралари, шунингдек маъмурий ёки жамоат таъсири кўрсатиш чоралари қўлланилганидан кейин бир йил мобайнида яна қайта такрорланса уч йилдан беш йилгача муддатга савдо корхоналари ва умумий овқатланиш корхоналарида ишлаш ҳуқуқидан маҳрум этилиб бир йилгача муддатга озодликдан маҳрум қилиш ёки шу муддатга ахлоқ тузатиш иши билан ёхуд эллик сўмдан юз сўмгача миқдорда штраф билан жазоланади.

9. Гражданлар арoқ ва бошқа спиртли ичимликларни сотиб олиб, ортиқча нархда сотсалар, спекуляция учун жавобгарлик кўзда тутилган амалдаги қонунларга мувофиқ жазоланадилар.

IV. ЎТКИР СПИРТЛИ ХОНАКИ ИЧИМЛИКЛАРНИ ТАЙЁРЛАГАНЛИК, СОТГАНЛИК, САҚЛАГАНЛИК ВА СОТИБ ОЛГАНЛИК УЧУН ЖАВОБГАРЛИК

10. Сотиш мақсадисиз самогон, чачи, арoқ, тут арoғи, брага ёки бошқа хонаки ўткир спиртли ичимликларни тайёрлаганлик ё сақлаганлик, шунингдек сотиш мақсадисиз уларни ишлаб чиқариш учун аппаратлар тайёрлаганлик ёки бу аппаратларни сақлаганлик бир йилгача муддатга озодликдан маҳрум қилиш ёки шу муддатга ахлоқ тузатиш иши билан ёхуд уч юз сўмгача штраф солиш билан жазоланади.

Ўша ҳатти-ҳаракатлар қайта содир этилган тақдирда икки йилгача муддатга озодликдан маҳрум қилиш ёки бир йилгача муддатга аҳлоқ тузатиш иши билан жазоланади.

11. Сотиш мақсадида самогон, чачи, арoқ, тут арoғи, брага ва бошқа хонаки ўткир спиртли ичимликларни тайёрлаганлик ёки сақлаганлик ёхуд сотиш мақсадида уларни ишлаб чиқариш учун аппаратлар тайёрлаганлик, шунингдек юқорида кўрсатилган спиртли ичимликлар ёки аппаратларни сотганлик мол-мулки мусодара қилиниб ёки мусодара қилинмай, бир йилдан уч йилгача муддатга озодликдан маҳрум этиш билан жазоланади.

Ўша ҳатти-ҳаракатлар қайта содир этилган тақдирда мол-мулки мусодара қилиниб ёки мусодара қилинмай, уч йилдан беш йилгача муддатга озодликдан маҳрум этиш билан жазоланади.

Самогон ёки бошқа ўткир спиртли ичимликларни уйда тайёрлашга ёрдам берган (жой, аппарат, транспорт воситалари берган, ғалла, картошка, лавлаги ва шу кабиларни сотган) шахслар иштирокчилар сифатида жиноий жавобгарликка тортиладилар.

12. Самогон, чачи, арoқ, тут арoғи, брага ва бошқа хонаки ўткир спиртли ичимликларни сотиб олишда қўлга тушган шахсларга ўн сўмдан эллик сўмгача миқдорда штраф солинади ёки бу шахслар тўғрисидаги материаллар қараб чиқиш учун қонунбузар ишлаб, ўқиб ёки яшаб турган жойдаги жамоат ташкилотига, меҳнаткашлар коллективига ёки ўртоқлик судига юборилади.

Бу штраф меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ, посёлка Советлари, уларнинг ижроия комитетлари ёки меҳнаткашлар депутатлари район, шаҳар, қишлоқ, посёлка Советларининг ижроия комитетлари ҳузуридаги маъмурий комиссиялар томонидан солинади.

Самогон ва бошқа хонаки ўткир спиртли ичимликлар милиция органлари томонидан тортиб олиниб, йўқ қилиб ташланади.

V. ТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИНИ МАСТ ҲОЛАТДА БОШҚАРГАНЛИК УЧУН ЖАВОБГАРЛИК

13. Автомототранспорт, шаҳар электротранспорти, тракторлар ёки ўзиюрар бошқа машиналар сингари транспорт воситаларининг ҳайдовчилари бу транспорт воситаларини маст ҳолатда бошқарганликлари учун уларга ўн сўмдан ўттиз сўмгача миқдорда штраф солинади ва улар икки йилгача муддатга транспорт воситаларини бошқариш ҳуқуқидан маҳрум этилади.

Транспорт воситаларини бошқариш ҳуқуқидан маҳрум этиш муддати ўтгандан кейин беш йил ичида транспорт воситаларини яна маст ҳолатда бошқарганлик ўн сўмдан эллик сўмгача миқдорда штраф солишга ва икки йилдан беш йилгача муддатга транспорт воситаларини бошқариш ҳуқуқидан маҳрум этишга сабаб бўлади.

Бу жазолар Давлат автомобиль инспекцияси бўлими (бўлинмаси) ёки меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Совети ижроия комитетининг ички ишлар бўлими томонидан берилади.

Транспорт воситаларини бошқариш ҳуқуқидан маъмурий тартибда маҳрум этилган шахс меҳнатга ҳалол муносабатда бўлиб, намунали хулқи билан ўзини кўрсатган тақдирда, бундай қарор қабул қилган органлар унга белгиланган муддатнинг камида ярми ўтганидан кейин корхоналар, муассасалар маъмурияти ёки жамоат ташкилотлари тавсияси билан транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқидан маҳрум этилган шахснинг қолган жазо муддатини қисқартиришлари мумкин.

14. Маст ҳолда бўлган ва транспорт воситаларини бошқариш ҳуқуқидан маҳрум этилган шахс автомототранспорт ёки шаҳар электротранспорт воситасини, трактор ёки бошқа ўзиюрар машинани бошқаргани учун бир йилгача муддатга озодликдан маҳрум этилиш ёки шу муддатга ахлоқ тузатиш иши билан ёхуд юз сўмгача миқдорда штраф солиш билан жазоланиб, беш йилгача муддатга транспорт воситаларини бошқариш ҳуқуқидан маҳрум этилади.

15. Маст ҳолда бўлган ва ҳайдовчилик ҳуқуқига эга бўлмаган шахснинг автомототранспорт ёки шаҳар электротранспорти воситасини, трактор ёки бошқа ўзиюрар машинани бошқарганлиги эллик сўмгача миқдорда штраф солишга сабаб бўлади. Бу штраф Давлат автомобил инспекцияси бўлими (бўлинмаси) ёки меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Совети ижроия комитетининг ички ишлар бўлими томонидан солинади.

Ўша ҳатти-ҳаракатлар бир йил мобайнида яна қайта содир этилса, бир йилгача муддатга озодликдан маҳрум этиш ёки шу муддатга ахлоқ тузатиш ишлари ёхуд юз сўмгача миқдорда штраф солиш билан жазоланади.

VI. СПИРТЛИ ИЧИМЛИКЛАРНИ СУИ ИСТЕЪМОЛ ҚИЛУВЧИ ШАХСЛАРНИНГ ҲУҚУҚИЙ ЛАЁҚАТИНИ ЧЕКЛАБ ҚЎЙИШ ВА УЛАРНИ МАЖБУРИЙ ДАВОЛАШ

16. Спиртли ичимликларни суиистеъмол қилиш орқасида ўз оиласини оғир моддий аҳволга солиб қўйган шахс суд томонидан ҳуқуқий лаёқати чекланиб, унинг устидан ҳомийлик тайинланиши мумкин. Бундай шахс ўз мол-мулкини тасарруф қилиш юзасидан битимлар тузиши, шунингдек ўз иш ҳақини, пенсиясини ёки бошқа даромад пулларини олиши ва уларни, майда маиший битимлардан ташқари, фақат ҳомийнинг розилиги билангина тасарруф қилиши мумкин.

17. Ихтиёрий равишда даволанишдан бўйин товлаган ёки даволаниб чиққанидан кейин ҳам ичкиликбозликни давом эттирган, жамоат ёки маъмурий таъсир кўрсатиш чоралари қўлланилганлигига қарамай, меҳнат интизомини, жамоат тартибини ва социалистик турмуш қоидаларини бузишда давом этган хроник алкоголиклар мажбурий даволаниш ва меҳнатда қайта тарбияланиш учун бир йилдан икки йилгача бўлган муддатга даволаш-меҳнат профилакторийларига юбориладилар.

Мазкур шахсларни профилакторийга юбориш масаласи жамоат ташкилотлари, меҳнаткашлар коллективлари ёки давлат органларининг ёхуд шу шахсларнинг оила аъзолари тавсияси билан ҳамда медицина хулосаси бўлган тақдирда район (шаҳар) халқ суди томонидан кўриб чиқилади.

VII. ИЧКИЛИКБОЗЛИККА ҚАРШИ КУРАШ ОЛИБ БОРУВЧИ КОМИССИЯЛАР

18. Давлат органлари ва жамоат ташкилотларининг ичкиликбозликка қарши кураш олиб боришга қаратилган фаолиятини координациялаш, шунингдек ичкиликбозликнинг олдини олиш ва унинг кўринишларига барҳам бериш тадбирларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш учун меҳнаткашлар депутатлари район, шаҳар, область Советларининг ижроия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузурида комиссиялар тузилсин. Бу комиссиялар меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ ва посёлка Советларининг ижроия комитетлари ҳузурида ҳам тузилиши мумкин.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советига ичкиликбозликка қарши кураш олиб борувчи комиссиялар тўғрисидаги Низом лойиҳасини ишлаб чиқиб, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига тақдим этиш вазифаси топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Секретари
Ҳ. АСОМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети номидан Президиум аъзоси

1972 йил 29 июнь, Тошкент шаҳри.

СССР — 50. ОЗАРБАЙЖОН ҲАФТАЛИГИ

СУРАТЛАРДА: (юқоридан пастга): 1) Боку чиннисозлик заводи. Корхонада ҳар йили 30 номдан зиёд турли хил ошхона, кафе ва чойхона сервизлари ҳамда бошқа хил уй-рўзғор идишлари ишлаб чиқарилаётир. 2). Каспий денгизида кон-қидирув ишларини олиб борувчи янги «Озарбайжон» фармалаш қурилмаси сувга туширилди.

Н. Игнатьева ва В. Пашенко фотолари.
(ТАСС фотохроникаси).

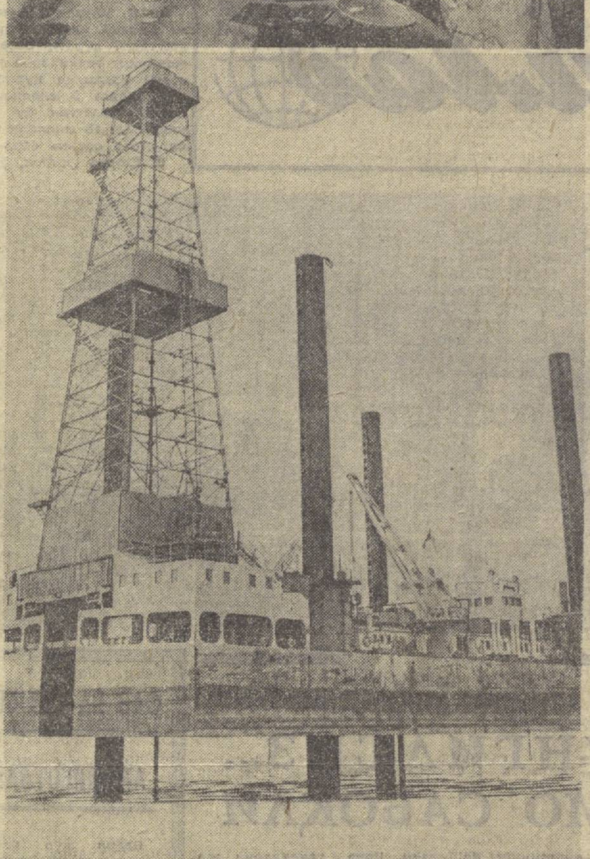

БЕҚИЁС ГЎЗАЛЛИКЛАР ДИЁРИ

Журналист ён дафтаридан

Каспий тўлқинлари жилваланиб турибди. Ясси тоғ тепалигидан шаҳар ҳуснига боққан кишининг ҳисларини фақат Каспий тўлқинларигина эмас, бошқа қанчадан-қанча гўзалликлар, беқиёс нафислик ўзига жалб этади. Лекин шулар орасида бутун эски Бокуни ўраб турган қадимий қалъа деворлари ҳам кўзга ташланади. Бироқ, мана шу қадимий деворларнинг ўзи ҳам шаҳарнинг айни вақтдаги манзарасига қўшилиб кетган. Чор атрофдан тепаликлар ва гўзал водийлар денгиз ва тўлқинлар билан ўралган гўзал шаҳар яшилликлар қўйнида эркаланади. Майдонлар, хиёбонлар, боғлар шаҳарнинг юксак дид ва фаросат билан яратилган нозик архитектура ансамблига тағин ҳам ҳусн бағишлайди. Бокуга келган баъзи бир чет элликлар уни Неаполга, Рио-де Жанейрога қиёс қилишади. Лекин шаҳар ўзига хос шаклу шамойили нафосати билан ҳар қандай саёҳатчини ўзига дарҳол ром эта олади.

Озарбайжон шеърият ва музика диёри, Чунки унинг гўзал пойтахтида халқ орзу-умидларини куйлаган ҳассос куйчиларга — жаҳон шеъриятининг улкан вакили бўлмиш буюк Низомийдан тортиб то атоқли совет шоирларигача бу ерда жуда кўп ҳайкаллар тикланган.

Шуниси ғоятда қувончлики, бокуликлар мулойим ва меҳмондўст кишилардир. Улар юртларига меҳмон бўлиб келган ҳар бир кишини ўз шаҳарлари билан тўлароқ таништиришга, унинг мамнун бўлиб қайтишига астойдил ҳаракат қиладилар. Гўзал Каспий қирғоқларига ястанган шаҳар тағин ҳам гўзал ва латофатли, бўлиб кетади. Бироқ унинг бу гўзалликлари осонликча қўлга кирган эмас.

Бундан ярим аср аввал шаҳар «мудҳиш дўзоҳ» деб аталар эди. Бу ерда бойлик, зўровонлик ҳукмрон, бир гуруҳ кишилар нефть конларига, заводларга хўжайин бўлиб олган эдилар. Оддий халқ эса ночор ҳаёт кечирар, муҳтожликда азоб чекарди. Лекин, улар ўз ҳаётларининг шу зайлда давом этиши энди сира мумкин эмаслигини англаб етдилар ва келажак учун, озод ҳаёт учун кураш олиб бордилар. Унинг натижаси ўлароқ шаҳарда улуғ Лениннинг музаффар байроғи тикилди.

Шаҳарда революциянинг ғалаба қозонишида Боку ишчилари зўр матонат кўрсатдилар. Улар уюштирган иш ташлашлар, қўзғолонлар Бутунроссия жанубида кучли тўлқинга айланиб, чор самодержавьесини эсанкиратиб қўйди. Бу ерда биринчи бор Боку коммунаси тузилди. Ана шу коммунанинг 26 комиссари империалист босқинчилар қўлида қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Янги замон учун курашган жасур кишиларнинг номи ҳозирги кунда авлодлар қалбида сақланиб табаррук қилиб муносиб эъзозланмоқда.

...Боку ўз «қора олтин»и — нефти билан фахрланади. Шаҳарнинг ҳамма ерида — унинг атрофида, ясси тепаликларда, тоғлар устида, ҳатто денгиз устида ҳам ўрнатилган нефть вишкаларининг пўлат равоқлари шаҳар теварагини гўё ўрмонга ўхшатиб юборган. Бу вишкалар ер ости бойлигини кечаю кундуз юрт хизматига йўллайди.

Эндиликда денгиз қирғоғидан 100 километрлар чамаси ичкарида, қутирган тўлқинлар бағрида бой нефть кони ва бутун индустриал шаҳарча юксалган. Бу шаҳарча бир вақтлар денгизчилар томонидан «кемалар мозори» деб ном олган қоялар устида вужудга келди. Денгиз сувидан чиқиб турган қоя устида биринчи бор нефтчилар иш бошлаганига ҳали унча кўп вақт бўлгани йўқ. Бироқ, уларнинг меҳнати зое кетмади. Нефть қидирувчилар бу ерда 90 кеча-кундуз кучли тўлқинларнинг, бўронларнинг ҳужумига бардош бериб ишладилар ва денгиз тубида ғоятда бой нефть конини қидириб топдилар. Ҳозир сув устига қурилган кўчалардан — эстакадалардан машинада юриладиган бўлса, бу ерда қанчадан-қанча уй-жойлар, магазинлар, кафе ва клублар бунёд этилганлигига кўзингиз тушади. Шаҳар киши наздида улкан ва қудратли кемага ўхшаб кетади. Эндиликда бу ердан неча минглаб тонна ёқилғи Ватанимиз нефть омборларига бетўхтов жўнатилиб турибди.

Боку исиқтболи янада порлоқ. Яқинда яна бир туркум муҳташам уй-жой ва маъмурий бинолар фойдаланишга берилди. 15-20 қаватли иморатлар, шаҳарнинг ер ости йўли — Боку метрополитени, қанчадан-қанча транспортлар республика пойтахти аҳолисига хизмат қилиб турибди.

Маълумки Боку жуда қадимий шаҳар. У бир ярим минг йиллик умр кўрган, лекин унинг ёнгинасида эндигина 20 баҳорни кўрган навқирон шаҳар юксалди. Улуғ Ватан урушидан кейинги дастлабки йилларда Апшерон ярим оролида кимсасиз яйдоқ қирғоқда катта ишлар бошланиб кетган кунлар шаҳарликларнинг кечагидек эсларида турибди. Бу ерлар Сумгаит деб аталар эди. Бу ернинг ҳам ўзига хос кичик тарихи бор. Ривоятларга қараганда Сум исмли бир йигит ўз севгилиси ва бахтини излаб бу ерларга келган экан. Йигитнинг наздида денгизнинг жуда олис уфқида бир шуъла акс этибди. Йигит ўзини денгизга ташлаб, ана шу шуъла томон шитоб билан сузиб кетибди. Йигит кўрган нарса денгиз кўксида гавдаланган сароб эди. Шу пайт йигит излаган қиз қирғоқда пайдо бўлибди. У қирғоқ бўйлаб йигит кетидан югурибди ва овозининг борича: «Сум, гаит», яъни «Сум, йўлингдан қайт!» деб чақирибди. Лекин йигит қизнинг овозини эшитолмабди, балки тўлқинлар орасида, гирдоб халқумида ҳалок бўлибди...

Улуғ Ватан урушидан сўнг ана шу манзилга мингларча совет йигит-қизлари келишди. Улар сароб кетидан эмас, балки ўз бахт-иқболи йўлидан боришди. Улар бир неча йил ичида чинакам муаззам ёшлик шаҳрини тиклашди. Эндиликда Сумгаитда қурилган трубопрокат заводига тенг келадиган бирор корхона Европада ҳам йўқ. Йирик химия ва алюмин корхоналарининг шуҳрати бутун мамлакатга ёйилган.

Бундай шаҳарлар Озарбайжон харитасида борган сари кўпайиб бораётир. Масалан, Мингечаур шаҳрини олинг. Бу шаҳар Мингечаур гидро электростанцияси ёнида пайдо бўлди. Қур дарёси устида қурилган улкан нурхона эндиликда бутун республикага қувват бериб турибди. Дошкесан, Али Байрамли сингари кончилар шаҳарлари эндиликда республика экономикасида муҳим ўрин эгаллаб турибди.

Озарбайжон фақат нефть Ватанигина эмас. Республика нефть машинасозлиги, қора ва рангли металлургия, кучли энергетика химия, кон-руда, электротехника приборсозлик саноатининг, енгил ва озиқ-овқат индустриясининг ҳам йирик маркази бўлиб қолди Совет ҳокимияти йилларида бу ўлка саноатининг ялпи маҳсулоти 59 баравардан ҳам ошиб кетди. Ҳозирги пайтда 300 хилга яқин турли-туман маҳсулотларни чет элларга юбормоқда.

Озарбайжонда бунёд этилган янги шаҳарларнинг чироқлари ҳозирги кунда ғоятда яшариб кетган қадимий шаҳарнинг — Кировобод (Ганжа), Нахичеван, Куба, Ленкараннинг нурли ёғдулари билан бирга чароғон порлаб турибди.

Ўлка ишғол этган майдон унча катта эмас. Лекин ана шу манзилгоҳда табиат қанчадан-қанча бойликларни атайин жамлаб қўйганга ўхшайди. Ер остидаги беҳисоб бойликлардан ташқари унинг кенг экин майдонларида цитрус экинларидан тортиб пахтагача чойдан тортиб анвойи мевалargача, тамакидан тортиб бошқа маданий экинларгача саҳий тупроқда пишиб етилмоқда. Шемоха узуми билан Закитала тамакиси Куба олмаси билан Нахичеван ноклари чор атрофга донг чиқарган. Республикада чорвачилик ҳам кенг ўрин олган. Адирларда, тоғ ён бағирларида, кенг яйловларда сон-саноқсиз қўй-қўзилар яйраб ўтламоқда.

Қадим замонлардан бери инсонларга нафи тегмай келган даштлар — Муғон, Ширвон, Мил чўлларига оби-ҳаёт келтирилиб бу ерда йирик пахта плантациялари вужудга келтирилмоқда.

Қишлоқларнинг гўзал жамоли чи? Эндиликда эски кўримсиз қишлоқлар ўрнида обод манзилгоҳлар, янгидан-янги ҳозирги замон талабидаги деҳқон уйлари вужудга келмоқда.

Озарбайжон маданияти беқиёс ўсмоқда. Ленин мукофоти Узеир Гажибековнинг, Кара Караевнинг фусункор музикалари, моҳир рассом Тоир Салоховнинг ажойиб тасвирлари, Расул Риза, Имрон Касумов ва бошқа қалам усталарининг илҳомбахш асарлари мамлакатимизнинг бошқа халқлари орасида ҳам катта шуҳрат топди.

Озарбайжон халқининг маданияти Советлар мамлакатидаги бошқа халқларнинг маданияти билан ўзаро яқин алоқада янада тараққий этмоқда. Бу соҳада эришилаётган ютуқлар хўжалик соҳасида қўлга киритилаётган ғалабалар сингари Коммунистик партиянинг ленинча доно миллий сиёсатининг ажойиб натижасидир. Масалан, асримизнинг дастлабки йилларида озарбайжонликлар орасида ҳаммаси бўлиб 20 врач, 12 инженер бўлган экан. Айни вақтда 4,5 миллион аҳолиси бўлган республикада ўрта ва олий маълумотли 200 минг мутахассис ишлаб турибди. Ҳар 10 минг кишига нисбатан врачларнинг сони жиҳатидан Озарбайжон барча капиталистик давлатлардан ўзиб кетди.

Улуғ Октябрь зафаридан сўнг эришилган энг буюк ғалабалардан бири ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат ўртасидаги тафовутнинг йўқолиб бораётганлигидир. Чунончи, оддий пахтакор аёл Шомома Гасановани олайлик. У колхоз раисаси бўлди, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини олди, Совет парламенти палаталаридан бирининг аъзоси. Бунга ўхшаш мисоллар республикада кўплаб топилади.

Республика СССРнинг шонли 50 йиллик тўйини ғоятда камол топган ҳолда қаршиламоқда. Озарбайжон меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йили топшириқларини ҳам тўла-тўкис бажариб, бу катта тантаналарга очиқ чеҳра ва юксак ифтихор билан келишга аҳду паймон қилишган.

Озар эли тўю тантаналарни севадиган кишилардир. Шу боисдан ҳам улар юракка ором ва илҳом бағишловчи куй ва қўшиқларни жуда-жуда севадилар, Бу қўшиқлар дарёлар ва денгизлар устида, юксак тоғларнинг қорли чўққиларида, фараҳбахш боғлар ва яшнаган далалар кўксида баралла янграйверади. Бу қўшиқларда аждодларнинг донишмандлиги, жасоратли халқнинг анъанавий мардлиги ҳамда оға-ини халқлар ўзаро яқин дўстлигининг буюк қудрати тараннум этилади.

Бу тахлит қўшиқларинг янада баралла янграйверсин, бахт ва иқбол ҳар доим ҳамроҳинг бўлаверсин, қардош Озарбайжон диёри!

Я. ТУХТАЕВ.
Тошкент — Боку — Тошкент.

КАТТА МУЗИКА МАСКАНИ

Яқинда Узеир Гажибеков номли Озарбайжон Давлат консерваториясининг ярим асрлик байрами нишонланди. Консерватория ўзи ташкил этилгандан буён 3 минг кишидан ортиқ музика санъати намояндаларини тарбиялаб етказди.Булар турли маданият ўчоқларида муваффақиятли ишламоқдалар.

Озарбайжон музика маданиятида алоҳида ўринни эгаллаган бу музика таълими маскани атоқли композитор Узеир Гажибековнинг номи билан чамбарчас боғланган. Бу ерда турли даврларда ажойиб композиторлар таълим олдилар ва муаллимлик қилдилар. Бу ерда Муслим Магомаев ва Зулфигар Гажибеков сингари талантлар етишиб чиқди. Айниқса композиторлардан К. Караев, Ф. Амиров, Ж. Жангиров, С. Гажибеков, А. Меликов, Ниёзий сингари композиторларнинг фаолияти бу ерда ғоятда баракали бўлди. Эндиликда консерваторияда таълим олган М. Магомаев, Р. Бейбутов. Ф. Аҳмедова, Л. Имомов, Хан Шушинский, Ш. Алекперова, З. Ханларова, Ш. Мамедова, Г. Сарабский, И. Ризаев сингари санъат намояндалари ўзларининг музика-ижрочилик санъатлари билан республикада, ҳатто, иттифоқимизда катта шуҳрат топдилар.

Консерватория фаолиятидаги бу ижобий ишлар ҳукуматимиз томонидан алоҳида баҳоланди. Бу музика маскани ўзининг 50 йиллик юбилей кунида СССР Олий Совети Президиуми томонидан Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди.

УРУҒЧИЛИК ХЎЖАЛИГИДА

Карл Маркс номли совхоз Қашқадарё ва Сурхондарё областларининг хўжаликлари учун уруғлик арпа ва буғдой етказиб беради. Бу йил совхоз далаларида ғалладан юқори ҳосил етиштирилди, ўрим ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан давом эттириляпти.

Ғаллакорлар ҳар гектар ердан 15-16 центнердан хирмон кўтариш, давлатга 3.500 тонна сараланган уруғлик дон армуғон этиш иштиёкида жонбозлик кўрсатиб ишлаяпти.

Дон марказий хирмонда тозаланиб тайёрлов пунктига жўнатиляпти.

У. ТОЖИЕВ,
М. ЭСОНОВ,
Қамаши райони.

ОДАМЛАР ОРАСИДА

Биз Маҳмуд ака ишлаётган 5-цехдамиз. У хотиржамлик билан қадрдон станогида роликларга шакл беряпти. Иш орасида ўзидан маслаҳат сўраб келган ёшларга касб сирларини эринмай ўргатади. Ролик ишлаб чиқариш мураккаб иш. Икки дона ролик тайёрлаш учун 36 соат вақт ажратилган бўлса, уста уни 10-12 соатга қисқартиришга эришяпти.

Партия ташкилотининг секретари Ўктам Тошматов уста Маҳмуд ака ҳақида тўлиб-тошиб сўзлайди:

— Уста металлни тежаш йўлини ҳам топганлар. Яъни, яроқсиз ҳолга келган роликларга қайта шакл бериб, ўз ҳолига келтиряпти. Қайта тиклашга 18 соат ажратилган. Отахон эса бу муддатни 8 соат қисқартирди. Натижада заводнинг анчагина маблағи тежаб қолиняпти. Маҳмуд ака ишлаб чиқариш ветерани бўлса ҳам, топшириқларни 150-160 процентдан уддалаб келяпти. У ишдан бўш вақтларида цехда сиёсий-тарбиявий ишларни олиб боради. М. Аҳмедов жамоат ишларида ҳам актив қатнашиб келмоқда. У завод халқ назоратчилари сафида. Кўп йиллик меҳнат фаолияти даврида область ва район партия комитетлари, завод маъмуриятининг 20 дан ортик Фахрий ёрлиғини олган. Яқинда унга рангли металларни тежагани ва планларни мунтазам ошириб бажаргани учун республика Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи ва СССР Министрлар Советининг қимматбаҳо мукофоти тақдим этилди.

Маҳмуд ака ишини тугатгач, у билан узоқ суҳбатлашдик.

...Актив комсомол аъзоси Маҳмуд гражданлар урушидан сўнг халқ хўжалигини тиклаш даврида фаол қатнашди. Қаровсиз етим-есирларни болалар уйига жойлаштириш, ўқитиш, тарбиялаш билан шуғулланди. У доим одамлар орасида бўлди, уларга ўргатди, билмаганини ўрганди. Доим коллектив орасида бўлиш, ҳамкорликда ишлаш, уларга таяниш — бирдан-бир орзуси эди. У КПСС аъзолигига қабул қилингач, омма орасидаги олиб борадиган ишлари яна ҳам кўпайди. «Ғайрат» ва «Равшан» колхозлари бирлашиб Киров номи берилгач, райком бюроси М. Аҳмедовни раисликка тавсия этди. Маҳмуд аканинг уч йиллик раҳбарлик фаолиятида колхоз областдаги энг илғор хўжаликлар даражасига кўтарилди... Улуғ Ватан уруши бошланганда у биринчилар қаторида фронтга жўнади. М. Аҳмедов командирлик қилган ўқчи взвод сиёсий ва жанговар тайёргарликнинг ибратли намунасини кўрсатди. 1944 йилнинг августида оғир жангда Маҳмуд ака тўққиз жойидан яраланди. Урушдан кейин эса аввал колхозда, сўнг Тошкент асбобсозлик заводида ишлай бошлади.

— Станок ёнида ишлашнинг ҳам ўзгача гашти бор, — дейди у. — 22 йилдирки, шу заводда ишламоқдаман. Пенсияга узатишди. бироқ коллективдан ажралганим йўқ. Яна жонажон корхона бағрига қайтдим. Озмикўпми коллектив муваффақиятларига ҳисса қўшиб келяпман.

Кекса коммунист, олтмиш беш баҳорнинг гувоҳи Маҳмуд ака Аҳмедов ҳамон ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилиб, коллектив ҳурматига сазовор бўлиб келмоқда. У тўққизинчи беш йиллик топшириқларини тўрт йилда бажаришга аҳд қилган. Ҳа, одамлар қалбини забт эта билган кишининг сўзи билан иши бир бўлади.

А. МАННОПОВ.

ХАТЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

ОГОҲЛАНТИРИЛДИ

Газета — ҳаёт кўзгуси. Мен кундалик газетани ўқиб турмасам, ўзимни ҳаётдан ажралиб қолаётгандек ҳис қиламан. Лекин алоқа бўлимининг ходимлари газета-журналларни вақтида етказиб бермаяптилар...

Ушбу сўзларни Фарғона область, Ленинград районида яшовчи Қ. Бойматовнинг хатидан келтирдик. Хат юзасидан Ленинград район алоқа бўлими текшириш ўтказганда, келтирилган факт тасдиқланган. Хатога йўл қўйгани учун алоқа бўлимининг инструктори Қосимов огоҳлантирилган.

Обуначилар ҳозир газета-журналларни ўз вақтида олишяпти.

СПОРТ ХАБАРЛАР

Совриндорлик иштиёқи

Аёллар ўртасида ўтказилаётган республика биринчи шахмат фестивалида ҳал қилувчи ўйинлар бошланди. Мусобақанинг финал қисмида Тошкент шаҳар, Тошкент область, Фарғона ва бухоролик шахматчилар ўзаро дона суришмоқда. Дастлабки турларда Тошкент шаҳар командаси область вакилларини 5:1, фарғоналик меҳмонларни 5:0 ҳисоби билан мағлубиятга учратишди. Тошкент ва Бухоро областлари вакилларининг учрашуви 5:1 ҳисобида тугаган бўлса, Бухоро—Фарғона шахматчилари ўйинида 2:4 ҳисоби қайд қилинди. Кеча фестиваль ғолиби бўлиш учун совриндорлик иштиёқида сўнги ўйинлар бўлди. Бунда Буҳоро—Тошкент, Тошкент область—Фарғона командаларининг шахматчилари маҳоратларини ишга солишди.

Бешинчи ўринда

Чирчиқда аёллар ўртасида халқаро шашка бўйича ўтказилаётган республика очиқ чемпионати тугади. Мусобақада иштирок этаётган тошкентлик Озода Аҳмедова мастерлик нормативини бажарди, Калинин шаҳридан келган спорт мастери Т. Степанова чемпион бўлди.

Навбатдаги турда

Олий лига футбол командаларининг навбатдаги турида олти учрашув ўтказилди. Бокуликлар стадионида меҳмон бўлган киевлик динамочилар бир тўпга жавобан «Нефтчи» дарвозасига 4 тўп киритишди. Москванинг икки командаси—«Локомотив» ҳамда «Динамо» футболчилари ўйини 3:1 ҳисобида динамочилар фойдасига ҳал бўлди. Пойтахт армиячилари Арманистон пойтахтидаги учрашувда мағлубиятга учрадилар — 0:2. Икки учрашув бир хил ҳисоб билан тугади: «Қайрат»—«Спартак» ва «Динамо» (Тбилиси) — «Зенит» 1:0. Ростовлик армиячилар билан львовлик карпатчилар ўйинида дарвозаларга жами 4 та тўп киритилди. Бу тўплардан учтасини армиячилар рақиблар дарвозасига йўллашди.

КОММУНИСТЛАРНИНГ АНИҚ ПРОГРАММАСИ

НЬЮ-ЙОРК, 28 июнь. (ТАСС) АҚШ Компартияси сайлов вақтида амалга ошириладиган аниқ программани илгари сурди. Коммунистлар АҚШнинг Ҳинди-Хитойдаги агрессиясини дарҳол тўхтатишни, Американинг чет эллардаги барча ҳарбий базаларини тугатишни, ирқчиликни қонунга хилоф деб эълон қилишни, камбағалларни солиқ азобидан халос қилишни талаб этмоқдалар. АҚШ Компартиясининг бош секретари Гэс Холл Янгстаунда (Огайо штати) сўзлаган нутқида шу ҳақда гапирди. ГЭС Холлнинг нутқи маҳаллий телевидение ва радио эшиттириш шахобчаси орқали эшиттирилди.

ПОЛЬША. Мамлакатнинг қишлоқ жойларида беш мингга яқин болалар боғчалари ишлаб турибди. Экин-тикинни йиғиштириш мавсумида уларнинг сони янада кўпайтирилади. Кўпгина районларда қўшимча боғчалар очилади. Суратда: Лодзь воеводлигидаги Пьятковиско қишлоғининг болалар боғчасида. Лото — болаларнинг энг севимли ўйини.

ЦАФ — ТАСС фотоси.

«ИКАРУС» ЭКСПОРТ ҚИЛИНМОҚДА

БУДАПЕШТ, 28 июнь. (ТАСС). Венгрияда ишлаб чиқарилган «Икарус» маркали автобусларни ҳозирги вақтда Европа, Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги ўнлаб мамлакатларининг йўлларида учратиш мумкин. Ўтган йили мамлакатда 6.400 та автобус ишлаб чиқарилди. Уларнинг 5 мингдан ортиғи экспорт қилинди.

Чет элларда Венгрия автобусига бўлган талаб, уларни ишлаб чқиаришни кўпайтириш имконини беради. Агар «Икарус» заводи бу йил 7 мингта автобус ишлаб чиқарадиган бўлса, 1975 йилдан сўнг завод конвейеридан йилига 11-12 мингта автобус тушадиган бўлади.

Совет Иттифоқи «Икарус»ларни сотиб олувчи энг йирик харидордир. СССР шу беш йилликда 24.500 та венгер автобусини сотиб олади. «Икарус»лар Германия Демократик Республикаси, Польша ва бошқа социалистик мамлакатларга ҳам кўплаб етказиб берилмоқда.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

ҲИНДИСТОН БИЛАН ПОКИСТОН ЎРТАСИДАГИ МУЗОКАРАЛАРГА ДОИР

ДЕҲЛИ, 28 июнь. (ТАСС). Ҳиндистоннинг Химачал Прадеш штатидаги Симла шаҳрида Ҳиндистон билан Покистон раҳбарлари ўртасида музокаралар бошланди. Ҳиндистон бош министри Индира Ганди кеча шу ерга келди.

Индира Ганди Деҳлидан жўнаб кетиш олдидан Покистоннинг «Доон» газетаси мухбири билан қилган суҳбатида Ҳиндистон ҳар икки мамлакат ўртасида узоқ муддатли тинчлик ўрнатишга олиб борадиган ҳар қандай йўлни муҳокама қилишга ва Покистон билан келгуси муносабатлар учун мустаҳкам пойдевор яратишга тайёр эканлигини айтди.

РАВАЛПИНДИ, 28 июнь. (ТАСС). Президент З. А. Бхутто И. Ганди билан музокаралар олиб бориш учун Ҳиндистонга жўнаб кетиш олдидан радио орқали сўзлаган нутқида Покистон Ҳиндистон билан дипломатия муносабатларини тиклашга тайёр эканлигини айтди. Президент, шунингдек савдо муносабатларини ва почта ҳамда телеграф алоқасини тиклашга тарафдор эканлигини, бу тадбирлар «шу райондаги халқларга фойда келтиришини» айтди.

* * *

СИМЛА, 28 июнь. (ТАСС махсус мухбири). Бугун Шимолий Ҳиндистондаги Химачал Прадеш штатининг бош шаҳри — Симлада Ҳиндистон — Покистон музокаралари бошланди.

Ҳиндистон делегациясига бош министр Индира Ганди, Покистон делегациясига президент З. А. Бхутто бошчилик қилмоқдалар. Музокаралар 1 июлгача давом этади, дейишмоқда.

ХАНОЙ БОМБАРДИМОН ҚИЛИНМОҚДА

ХАНОЙ, 28 июнь. (ТАСС). Сўнгги кунларда Америка авиацияси Вьетнам Демократик Республикаси пойтахтига бир неча марта ҳужум қилди. Аҳоли ўртасида қурбонлар бор, бир қанча граждан объектлари вайрон қилинди.

26 ва 27 июнь кунларида 79-уй-жой кварталига, Кимлиен районига ва Чнонг-Динь ишчилар посёлкасига, бир қанча медицина муассасаларига, шу жумладан Батьмай касалхонасига, шунингдек, Ханой атрофидаги тўрт район—Зялам, Тилием, Тханьчи, Донгань районларига Америка бомбалари ташланди. Бу ерда қишлоқлар ва дамба участкалари вайрон бўлди. Ханой матбуоти осмондан берилган зарбага учраган ана шу объектларни санаб ўтиб, Америка ҳарбийларининг тинч аҳолига қарши оғир жиноятлар қилаётганлигини кўрсатиб ўтади.

ВДР ташқи ишлар министрлиги вакилининг бугун эълон қилинган баёнотида АҚШнинг ана шу ҳаракатлари қатъий қораланди. ВДР ташқи ишлар министрининг вакили ВДР суверенитети ва хавфсизлигига ҳамла қилувчи ана шу ҳуружларнинг ҳаммасини дарҳол тўхтатишни талаб этади.

Агрессор қақшатқич зарбага учрамоқда. Аниқланган маълумотларга кўра, республика ҳимоячилари кеча Ханой, Виньфу ва Сонла вилоятлари осмонида Американинг 10 самолётини уриб туширдилар. Бундан ташқари шундан аввалги кунлари Хайфон ва Нгеан вилояти осмонида АҚШнинг яна уч самолёти яксон қилинган эди.

*

ИРОҚ. Шимолий Румайладаги миллий нефть корхонаси, (пастдаги сурат), Совет Иттифоқининг техникавий ва иқтисодий ёрдамида қурилди. Ҳозир йилига 5 миллион тонна нефть бераётган бу корхона келгусида 18 миллион тоннагача «қора олтин» бера олади.

В. Егоров фотоси, (ТАСС).

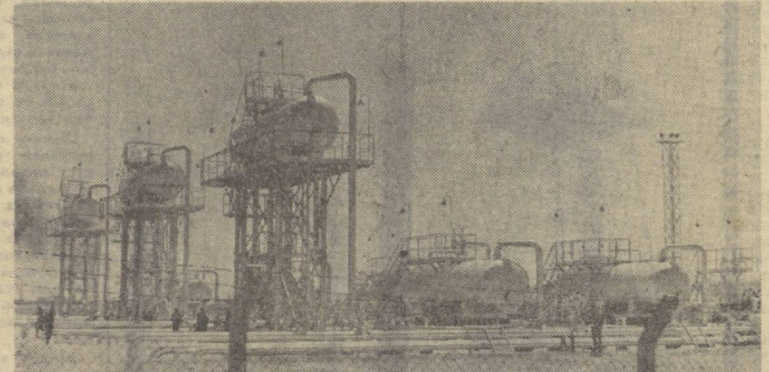

УЛАРНИНГ АХЛОҚИ

КЎНГИЛСИЗ... АММО САБОҚЛИ

Снайменлар оиласининг бошига тушган кўнгилсиз воқеа ваҳшиёна ўчни эслатади. 17 ёшли Жейн Энн Снайменнинг юз ва қўл териси тўсатдан қорайиб қолди. Бу воқеа озиш мақсадида ўтказилган операциядан кейин содир бўлди. Бу кўнгилсизликми? Ёки хафа бўлишга арзирмикан? Йўқ, бу чинакам фожиадир. Чунки Жейн Энн Жанубий Африкада яшайди. Ута оқ танлилардан ҳисобланган бу қиз ўз мамлакатидаги қора танли кишиларни иккинчи сортли кишилар деб ҳисоблашга одатланиб қолган эди.

— Менинг қизимни қора танли деб ўйлаб, нафрат билан муомала қилаётганларни кўрганимда юрак-бағрим эзилиб кетади, — дейди қизнинг онаси Снаймен хоним. — Биз юз процентли европалик эканлигимиз ва ашаддий миллатчи бўлганимиз туфайли ҳам бу нарса бизга жуда оғир ботмоқда. Биз оқ ирқнинг устунлигига тўла ишонамиз...

Пичоқни аввал ўзингга ур, оғримаса бировга... деган гап бор. Иоганнесбурглик оқ танли ўқувчи қиз тасодифан қора танлилар ҳолатига тушиб қолди. Қора танлиларни эса Жанубий Африка Республикасида одам қаторига қўшишмайди.

Уқувчи қиз одати бўйича автобусга чиқиб ўз ўрнига ўтиради. Шунда кечагина унинг ўзи бошқаларга ишлатаётган ҳақоратлар ёмғири остида қолади: «Эй қора маймун, дарҳол ўз жойингни топиб ўтир». У қаҳвахонага киради. Одатдаги қаҳва ўрнига орқасига тепки олади. Уйига телефон қилишга уриниб кўради. Уша заҳотиёқ уни телефон-автоматдан улоқтириб ташлашади- «Бу телефон оқлар учун! Яхшироқ қараш керак, маҳлуқ!».

— Мен оқ танлиман, сизларга ўхшаш оқ танлиман, — дея йиғлай бошлайди «олий ирқ» вакили.

Ҳа, кўнгилсиз, аммо жуда сабоқли воқеа. Айтишларича, Жейн Энн қайта даволаниб, бу мушкул аҳволдан қутилиш чорасини излаётган эмиш. Эҳтимол, битта ирқчи ўз бошидан кечирган ана шу машъум кўргиликни, ирқчиларнинг ҳаммаси ўз танларида синаб кўришса фойдалироқ бўлармиди?

Г. ВАСИЛЬЕВ.

ФАН ВА ТЕХНИКА АЖОЙИБОТЛАРИ

Оддий қўл соатида шундай деталлар борки, уларнинг 1000 тасини қўшиб тортганда 1 грамм чиқади.

Инсон ҳавода учишни ўрганганидан сўнг қушнинг учиш тезлигидан 1912 йилда, баландда учишидан 1916 йилда, узоққа учишидан эса фақат 1924 йилда ўзиб кетди.

* * *

Оддий примус оловидан чиқадиган ҳарорат даражаси 2000 градусгача етади.

* * *

Сиз гугуртни чақаётган пайтингизда унинг ҳарорати 200 градусгача кўтарилади.

* * *

Босма қоғоз ўтган асрнинг ўрталарида кашф этилган. Унинг топилиш тарихи ҳам қизиқ. Англиядаги қоғоз фабрикаларининг бирида бир ишчи қоғоз тахига елим қўшишни унутиб қўяди. Бу иши учун хўжайин уни ҳайдаб юборади. Лекин шу орада елим қўшилмаган қоғознинг намликни шимиб олиш хусусиятини сезиб қолишади. Уддабурро хўжайин дарров бутун фабрика ишини ана шундай қоғоз ишлаб чиқариш усулига ўтказади. Босма қоғозларга харидор шу қадар кўпаядики, хўжайин тез орада бойиб кетади.

* * *

Сунъий тери ишлаб чиқариш ҳақиқий тери ишлаб чиқаришга қараганда 15-20 марта арзонга тушади.

СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАРДА

ҲАМДЎСТЛИК САМАРАСИ

Югославияга биринчи бор келган кунимоқ югославияликларнинг совет кишиларига, улуғ Ватанимизга яхши муносабатдаликлари ва чин юракдан севишларини кўп ерда пайқадим. Югославияда мана шу самимийлик ва унинг қалбдан чуқур жой олганлигининг гувоҳи бўласиз.

Югославиянинг энг чекка қишлоқларида ҳам совет журналисти, мутахассиси, янги қурилишга келганларни ёки оддий сайёҳни ўзининг энг яқин дўсти сифатида кутиб олишади. Бу шунинг учунки, миллионлаб серблар ва хорватлар, словенц ёки черногорликларнинг, Югославия барча миллатларининг қалбларида қардошларча дўстлигимизнинг енгилмас кучга эгалиги ва мустаҳкамлигига бўлган қатъий ишонч ҳамиша уларнинг қалбларида яшаб келган ва яшашни давом эттирмоқда.

Воеводин, Сербия ва Хорватияда фашистларга қарши биргаликда олиб борилган жангларда ҳалок бўлган совет ва югославиялик жангчилар ўнларча тош тахталар тагида абадий ухлаб ётишибди, улар эркинлик учун олиб борилган жангларда жонларини қурбон қилишган. Бу ёдгорликларнинг супачаларида ҳамиша янги гуллар қўйилган бўлади.

Югославиянинг шаҳар ва қишлоқларидаги бошқа ёдгорликлар тинчлик даврида бунёд этилган. Булар йирик заводлар ва верфлар, электрстанциялар ва конлар бўлиб, дўст мамлакатларимиз ҳамкорлигида қад кўтаришган. Бу объектлардан кўпчилигини Совет — Югославия ҳамкорлигининг маҳсули деб ҳақли равишда айтиш мумкин, бу ҳамкорликда синалган дўстлик давримизда қурилгандир.

Дунайда йирик «Жердап» гидростанция комплексининг фойдаланишга топширилганига ҳали икки ҳафта ҳам бўлганича йўқ. Югославия — Румыния ҳамкорлигида қурилаётган бу объектнинг тикланишига Совет Иттифоқи иқтисодий ва техникавий ёрдам кўрсатди. Ленинград ишчилари дўстларимиз буюртмаси билан олтита ноёб турбина ва учта гидрогенератор тайёрлаб беришди. Совет мутахассислари кема юрадиган шлюзаларни лойиҳалашда ва мураккаб ускуналарни монтаж қилишда иштирок этишди.

«СССРда тайёрланган» деб марка босилган машина ва дастгоҳлар Югославияда муносиб донг қозонмоқда. Совет техникасини Югославия Социалистик Федератив Республикасининг кўпгина қурилиш объектларида, «Дунай — Тисса — Дунай» канали қурилишида, Смедерево, Зениц ва Скопли металлургия заводларида, Косово, Костолац, Колубар, Крек, Лукавац ва бошқа шу каби конларнинг шахталарида кўриш мумкин. Сисак теплоэлектростанция ва мамлакатнинг бошқа кўпгина энергия объектлари совет ускуналари билан жиҳозланган.

СССРнинг иқтисодий ва техника ёрдами билан Югославияда қирқта йирик саноат корхонаси қурилмоқда ҳамда қуриб берилди. Уларнинг кўпчилиги тўла қувват билан ишламоқда. Мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорлик тобора кенгайиб бормоқда. Яқин йиллар ичида СССРнинг Югославия Социалистик Федератив Республикасида ўнларча янги саноат корхоналари қурилишида қатнашажаклиги қатъий равишда келишиб олинди...

А. ШЕРСТЮК,
АПН махсус мухбири.
Белград.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА. 12.35 — Янгиликлар. 12.45 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 13.15 — Бадиий ҳаваскорлар концерти. 13.45 — **Ажал сиртмоғида** (бадиий фильм) 15.15 — Беш йилликнинг иккинчи йили. 15.45 — Москва концерт залларида. 17.55 — ТОШКЕНТ 18.00 — **Тилсим, эшигингни оч** (телеспектакль). 18.40 —Ахборот 19.00 — Спортлото. 20.05 — Америка сайловлар арафасида (Москва). 20.35 — Ахборот. 20.50 — **Лазги** (музикали кўрсатув). 22.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.10 — МОСКВА. 18.15 — Янгиликлар. 18.20— Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.00 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — Енгил атлетика бўйича халқаро мусобақалар 20.05 — Телефильм. 20.35 — **Оббо, ёшлар эй** (бадиий фильм) 22.00 — ТОШКЕНТ. Йиғим-терим авжида. 22.30 — **Коммунист** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. **Садко** (бадиий фильм). 21.20 — Тўлқинда — 02. 12.50 — Классик музика саҳифалари. **Ф. Амиров** «Низомий» симфонияси.

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонгги концерт. 8.25 — Ўзбек кинофильмларидан қўшиқлар. 9.30 — Москва. «Ер ва эл» радиожурнали. 10.10 — **Ш. Шоҳимардонова.** Бир қисмли симфония. 11.15 — Халқаро кооперация куни (русча). 11.30 — Дутор тароналари. 12.15 — Ўзбек классик куйлари. 13.30 — Дўстларимиз эстрадаси. 16.10 — Ёшлар учун музикали соат. 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 17.00 — «Музикали Тошкент». 18.00 — Коммунистик ахлоқ ва тарбия ҳақида. 18.10 — **Ф. Мамадалиев** куйлайди. 19.20 — Фарғона шаҳар бадиий ҳаваскорларининг концерти. 20.00 — «Ўзбекистон индустриальний» радиожурнали ва саноат ходимлари учун концерт. 21.00 — Қардош коммунистик партиялар ҳаётидан. 21.10 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт. 22.30 — **О. Кутуй.**—«Жўнатилмаган хатлар» повести асосида радиопостановка.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 30/VI да **Манон Лесно**, 1/VII да **Париж алангаси.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Зулматдан зиё — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», ҲАМЗА номли, «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Рам ва Шам (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «ЧАЙКА», «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 2, 3, кеч 8 ва 9 да), «МОСКВА» (кундуз соат 3.5 ярим ва кеч 8 да).

Рус даласи — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Ромео ва Жульетта (2 серия)—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ (кундуз ва кечқурун).

ОХУНБОБОЕВ НОМЛИ АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ДРАМА ВА КОМЕДИЯ ТЕАТРИНИНГ
ГАСТРОЛ КУНЛАРИДА
Муқимий номли Ўзбек Давлат музикали театрида
НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИГАН СПЕКТАКЛЛАРНИНГ
РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

5, 11, 17, 20 июлда «РУСТАМ»
6, 9, 13, 16 июлда «ҚУША ҚАРИНГЛАР» (9, 16 июлда кундуз соат 2 да)
7, 8, 12 июлда «ХОЛИСХОН» (7, 8 июлда кундуз соат 2 да)
8, 15 июлда «ҚИРОЛНИНГ ДИЛХУШИ»
9, 14, 19 июлда «ЛАЙЛИ ВА МАЖНУН»
10, 18 июлда «НОДИРА»
16 июлда КАТТА КОНЦЕРТ

Спектакллар кеч соат 8 да бошланади.
Билетлар сотилмоқда.
Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

В. В. КУЙБИШЕВ НОМИДАГИ САМАРҚАНД КООПЕРАТИВ ИНСТИТУТИ
1972—1973 ўқув йили учун кундузги ва сиртқи бўлимларнинг 1-курсига қуйидаги мутахассисликлар бўйича

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Товаршунослик ва саноат моллари билан савдо қилишни ташкил этиш, товаршунослик ва озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилишни ташкил этиш, савдо экономикаси, бухгалтерия ҳисоби, умумий овқатланиш технологияси ва уни ташкил қилиш.

Барча мутахассисликлар бўйича (инженерлик-технологлик мутахассислигидан ташқари) ўқиш муддати кундузги бўлимда —4 йил, сиртқи бўлимда—5 йил, инженерлик-технологлик мутахассислиги учун кундузги бўлимда—5 йил, сиртқи бўлимда—6 йил.

Уқишга кирувчилар қуйидаги фанлардан ўрта мактаб ҳажмида кириш имтиҳонлари топширадилар:

товаршунослик мутахассисликлари учун — математикадан (оғзаки), химиядан (оғзаки), географиядан (оғзаки);

иқтисодий мутахассисликлар учун — математикадан (оғзаки), географиядан (оғзаки), СССР тарихидан (оғзаки).

Инженерлик-технологик мутахассисликлари учун—математикадан (оғзаки), химиядан (оғзаки), физикадан (оғзаки).

Бундан ташқари, барча кирувчилар она тили ва адабиётдан (иншо) **кириш имтиҳонлари топширадилар.**

Ариза ва ҳужжатлар кундузги бўлимга — 31 июлгача, сиртқи бўлимга—31 августгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари кундузги бўлимда—1 августдан 20 августгача, сиртқи бўлимда—бир неча потокларда ўтказилади.

Аризалар қуйидаги адреслар бўйича юборилсин:

703000, Самарқанд шаҳар, Коммунистическая кўчаси, 41-уй, Самарқанд кооператив институтининг факультети;

744011, Ашхобод шаҳар, Островский кўчаси, 51-уй, ўқув консультация пункти;

720040, Фрунзе шаҳар, Ленин проспекти, 493-уй, Ўқув-консультация пункти;

734048, Душанба шаҳар, Жданов кўчаси, 48/II, Ўқув-консультация пункти.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ МИКРОБИОЛОГИЯ БЎЛИМИ
қуйидаги вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

антибиотиклар лабораториясига: микробиология ихтисоси бўйича катта илмий ходим (фанлар кандидати), микробиология ихтисоси бўйича кичик илмий ходим;

вирусология лабораториясига: вирусология ихтисоси бўйича катта илмий ходим, вирусология ва фитопатология ихтисоси бўйича кичик илмий ходимлар.

Конкурс муддати — 22 июлгача.

Конкурс тўғрисидаги қоидаларга мувофиқ расмийлаштирилган эълон ва ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри ГСП, Академия шаҳарчаси.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли
«УЗСЕЛЬСТРОЙДЕТАЛЬ» ТРЕСТИНИНГ БЕКТЕМИР ПОСЕЛКАСИДАГИ ТЕМИР-ВЕТОН БУЮМЛАР ЗАВОДИГА
гувоҳномаси бўлган автокранчилар, бетончилар, барча разряддаги арматурачилар, дурадгорлар, электриклар, ускуналар бўйича слесарлар, такелажчилар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Меҳнатга ишбай ва вақтбай-мукофотли тартибда ҳақ тўланади.

Завод қошида ётоқхона бор. Ишга қабул қилинганлар пропискадан ўтказилиб, бир йил мобайнида квартира билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Бектемир посёлкаси, Охунбобоев кўчаси, 3-уй.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
3 ИЮЛЬ
КЕЧ СОАТ 7 ЯРИМДА
СССР биринчилиги учун биринчи лиганинг
«ТОРПЕДО» (Кутаиси) «ПАХТАКОР» (Тошкент)
командалари ўртасида
ФУТБОЛ

Ўрта Осиё машина синаш станциясининг коллективи «Ўзбекистон беш йиллиги» тажриба хўжалигининг директори Ж. Х. Хоназаровга отаси

Хоназар БОЙЗОҚОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ
Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: 700.000 ГСП. ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330,683. Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283, Партия гурмуши — 333469, 337221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258, Қишлоқ хўжалиги— 337604. Адабиёт ва санъат — 332036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари —334451, Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524, Стенографистка— 337343, Корректура — 337162, Эълонлар — 338142, Коммутатор— 330249, 330250, 330251 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро — 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд —31—972, Термиз — 55—35, Урганч — 34—55, Фарғона — 4—29—44.